

08
-09

Vuosikatsaus

**Kohti liiton juhlavuotta:
Ratkaisut syntyvät yhteistyössä!**

Asianajajille uudet eettiset ohjeet

Suomen Asianajajaliitto

Sisällys

- 3 Asianajajaliitto lyhyesti
4 Puheenjohtajan katsaus: Eettisten ohjeiden uusiminen innosti jäsenistöä
5 Ordförandes översikt: Reformen av de etiska reglerna aktiverade medlemskåren
6 Jäsenet innokkaasti mukana liiton toiminnassa
7 Toiminnan päämäärät
8 Asianajajakunnan arvostus noussut
9 Eettiset ohjeet uuteen muotoon
10 Nuoria kiinnostavat monipuoliset uravaihtoehdot
11 Asianajosihteerin työtä ohjaavat samat säännöt kuin asianajajaa
12 Oikeustulkkauksen laatua kehitettävä
13 Markkinointi auttaa erottumaan joukosta
14 Oikeuspolitiikka: Vaikuttamisen eturintamassa
15 Liitto kannattaa jatkokäsittelylupaa hovioikeuteen
16 Arvopaperilainsäädäntö hengästyttävässä muutosvauhdissa
17 Asianajajan velvollisuutena paljastaa rahanpesu ja terrorismin rahoitus
18 Harvanevan käräjäverkoston saatava taloudellista tukea
19 100. Advokaatti ilmestyi
19 Verkkosivut uudistuivat
20 Lausunnot ja asiantuntijatehtävät
22 Jäsenistö
23 Kanteluiden määrän lasku jatkui
26 Liiton luottamustehtävät
30 Talous tasapainossa
31 Yhteystiedot

Asianajajaliiton julkaisuja 1/2009

2008-09

Asianajajaliittoon kuuluvat kaikki suomalaiset asianajajat. Vain liiton jäsen voi käyttää nimeä asianajaja.

Kaikkiaan asianajajia on noin 1 850. Noin joka kymmenes suomalainen lakimies on asianajaja.

Lisää jäsenkunnasta, s. 6 ja 22

Asianajajien jäsenyyshedellytykset

- ylempi oikeustieteellinen korkeakoulututkinto
- ainakin neljän vuoden kokemus lakimiestehtävistä, joista vähintään kaksi vuotta asianajollisista tehtävistä
- asianajajatutkinnon suorittaminen
- asianajajalain ja liiton sääntöjen mukainen sopivuus tehtävään

Asianajajien on noudatettava hyvää asianajajatapaa.

Alan eettiset ohjeet on kirjoitettu *Hyvää asianajajatapaa koskeviin ohjeisiin*. Ohjeiden uudistaminen saatettiin loppuun vuoden 2008 aikana. Uudet ohjeet tulevat voimaan 1.4.2009 ja ne korvaavat vuodelta 1972 olevat tapaohjeet.

Uusista tapaohjeista, s. 9

Asianajajilla on vuosittainen

18 tunnin täydennyskoulutautumisvelvollisuus.

Kouluttautumisesta, s. 10

Asianajajaliitto lyhyesti

Asianajajat ovat aktiivisesti mukana lainsäädännön kehittämisessä ja muissa oikeuspoliittisissa hankkeissa. Liitto antoi vuonna 2008 lausunnon liki kaikista keskeisistä lainsäädäntöhankkeista.

Oikeuspoliittisesta työstä s. 14-21

Asianajajien toimintaa valvotaan tehokkaasti. Vastaava valvonta puuttuu muilta oikeudellisten palveluiden tarjoajilta. Asianajajiin kohdistuvat kantelut käsittelee Asianajajaliiton valvontalautakunta.

Asianajajien valvonnasta, s. 24

Asianajajat antoivat maksutonta oikeusneuvontaa

noin kymmenellä paikkakunnalla asianajajapäivystyksissä. Asianajajaliiton oikeuskasvatusprojektin myötä asianajajat kiersivät vapaaehtoisvoimin kouluilla kertomassa oikeudellisista kysymyksistä.

Vuonna 2009 Asianajajaliitto täyttää 90 vuotta. Juhlavuoden tunnuslauseena on "Oikea ratkaisu syntyy yhteistyössä". Asianajajat arvostavat toimivaa yhteistyötä yhteiskunnan eri toimijoiden kesken. Juhlavuoden kunniaksi kootaan asianajajakunnan historiaa yksiin kansiin. Historiateos julkaistaan 90-vuotisjuhlissa 16.10.2009.

Juhlavuodesta, s. 8

Riitta Leppiniemi Eettisten ohjeiden uusiminen innosti jäsenistöä

Suomen Asianajajaliiton valtuuskunta hyväksyi 15.1.2009 uudet Hyvää asianajajatapaa koskevat ohjeet. Tapaohjeiden uudistustyö oli vireillä kolmisen vuotta. Aluksi selvitettiin sitä, onko ylipäänsä tarvetta tapaohjeiden uudistamiseen, mitkä osiot kaipaavat eniten muutosta ja halutaanko tapaohjeista yleisluontoiset vai yksityiskohtaisesti ohjeistavat. Uudistustyötä varten perustettu työryhmä alaryhmineen pohti perusteellisesti asioita ja työsti uudistusehdotusta. Ehdotuksista keskusteltiin lisäksi lukuisissa valtuuskunnan ja hallituksen kokouksissa, osastojen tilaisuuksissa sekä sidosryhmien kuulemistilaisuudessa.

Tapaohjeiden uudistustyö innosti asianajajia keskustelemaan eettisistä kysymyksistä. Alueosastoista ja monista isoista toimistoista saatu palaute osoitti, että asioita on todella mietitty jäsenistön keskuudessa. Keskustelu jatkuu muun muassa osastoissa järjestettävissä koulutustilaisuuksissa, Asianajajaoikeudenkillassa ja toivoakseni myös eri sidosryhmien kanssa järjestettävissä tilaisuuksissa. Yhteistyötä käytännön toimissa edistää se, että kaikki toimijat ymmärtävät, mitä me asianajajat tapaohjeidemme mukaan saamme ja emme saa tehdä.

Ketkä saavat avustaa oikeudessa?

Oikeusministeriö asetti toukokuussa 2008 työryhmän, jonka tehtävänä on arvioida ja tarvittaessa ehdottaa oikeudenkäyntiasiamiehien ja -avustajien yleisissä tuomioistuimissa koskevan sääntelyn tarkistamista. Tavoitteena on, että sääntely takaa riittävästi asianosaisten oikeusturvan ja yleisemmin asianmukaisen oikeuden hoidon. Asianajajaliitto katsoo kansalaisten oikeusturvan edellyttävän, että oikeudellisten palveluiden tarjoajat ovat ammattitaitoisia ja noudattavat ammattieettisiä sääntöjä ja että heidän toimintaansa myös valvotaan. Sen sijaan Suomen Asianajajaliitto ei ole ajamassa sellaista kehitystä, jossa juttujen hoito olisi siirtymässä vain nykyiselle asianajajakunnalle.

Palveluiden laadun valvontaa voidaan kehittää joko niin, että oikeudenkäynneissä voisivat tulevaisuudessa pääsääntöön mukaan toimia avustajina asianajajat ja sellaiset lakimiehet, jotka ovat saaneet tähän toimintaan erillisen luvan. Toisena vaihtoehtona on se, että avustajina voisivat oikeussaleissa toimia vain asianajajanimikkeen omaavat lakimiehet. Asianajajanimikkeen käyttöä tulisi tällöin laajentaa koskemaan muun ohessa yritys- ja järjestölakimiehiä, jotka nykyisinkin toimivat oikeudenkäynnissä avustajina. Kumpi tahansa toteutumistapa aiheuttaa haasteita nykyiselle asianajajakunnalle ja nykyisten asianajajien ammatti-identiteetille. Tästä huolimatta Asianajajaliitto haluaa tukea uudistuksia, joilla kehitetään oikeudellisten palveluiden laatua.

Oikea ratkaisu syntyy yhteistyössä

Suomen Asianajajaliitto juhlii vuoden 2009 aikana 90. toimintavuottaan. Juhlavuotta valmisteltaessa tunnustuseeeksi päätettiin ottaa ”Oikea ratkaisu syntyy yhteistyössä”. Lauseella halutaan korostaa liiton toimivaa ja monipuolista yhteistyötä yhteiskunnan eri toimijoiden kanssa.

Vuosien varrella asianajajakunnan osallistuminen oikeuspoliittiseen toimintaan on lisääntynyt ja kehittynyt. Asianajajaliitossa toimii nykyään parikymmentä oikeusaloitain muodostettua asiantuntijaryhmää. Näihin asiantuntijaryhmiin kuuluu toistasataa asianajajaa. Asianajajaliitto antoi vuonna 2008 yli kolmekymmentä oikeuspoliittista lausuntoa. Asianajajia oli kuultavana eduskunnassa ja ministeriöissä. Eri oikeuspoliittisissa työryhmissä on säännöllisesti Asianajajaliiton edustus. Tuomme esimerkiksi prosessiuudistuksissa monesti ainoana tahona esiin näkökulmia, joita ei muissa lausunnoissa ole. Lausuntotoiminnassa pyrimme huomioimaan asiat kaikkien osapuolten kannalta.

Yhteistyötä tarvitaan myös toteutettaessa asianajoalan yhteiskunnallista vastuuta. Lukuisilla paikkakunnilla asianajajat ovat jo vuosien ajan antaneet ilmaiseksi neuvoja oikeudellisissa asioissa. Vuosittain tätä ilmaista palvelua saa yli 2 000 henkilöä.

Muutaman vuoden ajan olemme kiertäneet kouluissa kertomassa oppilaille, lähinnä peruskoulun 9-luokkalaisille, oikeudellisista asioista. Vuoden 2008 aikana suunnittelimme yhdessä Mannerheimin Lastensuojeluliiton kanssa uuden opetusmateriaalin, jossa keskitytään nuorten oikeuksiin ja velvollisuuksiin verkkoympäristössä. Näiden Asianajajaliiton organisoimien toimien lisäksi yksittäisillä asianajajilla ja asianajotoimistolla on lukuisia muita pro bono -toimintatapoja.

Riitta Leppiniemi Reformen av de etiska reglerna aktiverade medlemskåren

Den 15 januari 2009 godkände delegationen för Finlands Advokatförbund de nya vägledande reglerna om god advokatsed. Arbetet med reformen av reglerna pågick i ungefär tre år. Arbetet inleddes med en utredning om huruvida det överhuvudtaget fanns ett behov av en reform av reglerna om god advokatsed, vilka områden som hade det största behovet av en förändring, samt huruvida reglerna skulle vara av allmän natur eller ge mer detaljerade anvisningar. Arbetsgruppen grundad för reglernas reformarbete samt arbetsgruppens undergrupper övervägde frågorna noggrant samt bearbetade reformförslaget. Olika förslag diskuterades på ett flertal delegations- och styrelsemöten, på olika tillställningar inom avdelningarna samt vid tillfällen då intressentgrupper hördes.

Reglernas reformarbete aktiverade advokaterna till diskussion gällande etiska frågor. Feedback från de lokala avdelningarna samt ett flertal stora advokatbyråer visade att medlemskåren verkligen hade övervägt de här frågorna. Diskussionen fortsätter bl.a. under skolningstillfällen ordnade av de lokala avdelningarna, på Advokaträttsrådet och förhoppningsvis även på tillställningar som ordnas i samarbete med olika intressentgrupper. Samarbetet i praktiken främjas av att alla aktörer förstår vad som för oss advokater utgör tillåtet respektive inte tillåtet förfarande enligt våra regler om god advokatsed.

Vem får biträda i rätten?

Justitieministeriet tillsatte i maj 2008 en arbetsgrupp för att utvärdera och vid behov föreslå en översyn av regleringen om rättegångsombud och -biträden i de allmänna domstolarna. Målet är att regleringen ska garantera ett tillräckligt rättskydd för parterna och mer allmänt en behörig rättsvärd. Advokatförbundet anser att medborgarnas rättskydd förutsätter att de som erbjuder rättsliga tjänster är yrkeskunniga och följer yrkesetiska regler samt att deras verksamhet övervakas. Däremot driver Finlands Advokatförbund inte en sådan utveckling där ärenden skulle handhas endast av dagens advokatår.

Övervakningen av tjänsternas kvalitet kan utvecklas aningen så att i framtiden kan enligt huvudregeln sådana advokater och jurister agera som biträden som erhållit särskilt tillstånd för denna verksamhet. Det andra alternativet är att endast jurister med yrkesbenämningen advokat kan agera som biträden i rätten. Yrkesbenämningen advokat skulle därmed utvidgas att gälla bl.a. företags- och

förbundsjurister som i dag agerar som ombud i rätten. Båda alternativen resulterar i utmaningar för den nuvarande advokatåren och dess yrkesidentitet. Trots detta vill Advokatförbundet stöda reformer genom vilka de rättsliga tjänsternas kvalitet förbättras.

Rätt lösning fås genom samarbete

Under år 2009 firar Finlands Advokatförbund sitt nittionde verksamhetsår. Under jubileumsårets förberedelser fattades beslutet att ta i bruk valspråket ”Rätt lösning fås genom samarbete”. Med detta valspråk vill man framhäva förbundets fungerande och mångsidiga samarbete med samhällets olika aktörer.

Under årens lopp har advokatårens deltagande i den rättspolitiska verksamheten ökat och utvecklats. I Advokatförbundet fungerar nu cirka tjugo expertgrupper uppdelade enligt rättsområde. Till dessa grupper hör mer än hundra advokater. Advokatförbundet gav år 2008 över trettio rättspolitiska utlåtanden. Advokater hördes i riksdagen och i olika ministerier. Advokatförbundet har regelbundet representanter i olika rättspolitiska arbetsgrupper. T.ex. gällande processreformer är advokatåren ofta den enda som lyfter fram sådana synvinklar som inte framkommer i andra utlåtanden. I våra utlåtanden strävar vi till att uppmärksamma alla parternas synpunkter.

Samarbete krävs även då man verkställer branschens samhällseliga ansvar. På ett flertal orter har advokater redan under flera år avgiftsfritt gett råd i olika juridiska frågor. Årligen tar mer än två tusen personer del av denna avgiftsfria rådgivning.

Under några års tid har vi också besökt skolor, och där tillsammans med eleverna, främst grundskolans niondeklassister, diskuterat olika juridiska problem. Under år 2008 planerade vi tillsammans med Mannerheim Barnskyddsförbund nytt undervisningsmaterial med tyngdpunkten på de ungas rättigheter och skyldigheter i en nätmiljö. Utöver den verksamhet som organiseras av Advokatförbundet, deltar enskilda advokater och advokatbyråer även i annan pro bono-verksamhet.

Jäsenet innokkaasti mukana liiton toiminnassa

Asianajajaliiton jäsenet osallistuvat liiton liki 300 luottamustehtävän hoitamiseen valtakunnallisella tai alueellisella tasolla. Oheinen kaavio esittelee liiton organisaation ja kunkin toimielimen jäsenmäärän (+varajäsenet).

Jäsenistön jakautuminen 12 paikallisosastoon (vuodenvaihde 2008–2009)

Helsingin Asianajajayhdistys (994)
 Turun osasto (179)
 Satakunnan osasto (46)
 Hämeen osasto (143)
 Päijät-Hämeen osasto (46)
 Kymen osasto (48)
 Mikkelin osasto (23)
 Itä-Suomen osasto (85)
 Keski-Suomen osasto (49)
 Vaasan Asianajajayhdistys (81)
 Oulun osasto (110)
 Lapin osasto (54)
Yhteensä 1858

Toiminnan päämäärät

1. Korkeatasoisten asianajopalveluiden saatavuuden turvaaminen

Riippumaton ja laadukas asianajajakunta on oikeusvaltion tärkeimpiä edellytyksiä. Asianajajaliiton jäseneksi pääsee vain täyttämällä säädetyt pätevyysvaatimukset. Hyvä asianajajatapa edellyttää asianajajilta jatkuvaa ammattitaidon kehittämistä.

2. Hyvän asianajajatavan edistäminen ja asianajajien ammatillinen valvonta

Alan eettisten ohjeiden ja ammatillisen valvonnan lähtökohtana on varmistaa oikeudellista apua tarvitsevien kansalaisten ja yritysten oikeusturva ja kulluttajansuoja. Laadunvalvonnalla varmistetaan, että asiakkaat saavat pätevää, eettisesti moitteetonta ja kustannuksiltaan asianmukaista palvelua.

3. Asianajotoiminnan kehittäminen

Asianajajaliiton tavoitteena on edistää asianajajien yleisiä toimintaedellytyksiä ja kehittää asianajotoimintaa niin, että liiton jäsenet muodostavat hyvää oikeudenhoitoa palvelevan ja yleistä luottamusta herättävän asianajajakunnan.

4. Oikeusolojen ja oikeusturvan parantaminen

Asianajajilla on erityinen vastuu oikeusolojen kehittämisessä. Oikeuspoliittisella toiminnalla liitto vaikuttaa oikeusturvan kannalta keskeisiin hankkeisiin jo mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Alan historiaa tutkinut Heikki Pihlajamäki: Asianajajakunnan arvostus nousut

Asianajajien arvostus on noussut selvästi viime vuosikymmeninä. Kehityksen selittäjinä ovat olleet muun muassa lainsäädännön monimutkaistuminen ja yhteiskunnan oikeudellistuminen. Asianajajien oikeudellisia tehtäviä eivät enää kykene hoitamaan juridiikkaan kouluttamattomat henkilöt toisin kuin menneinä aikoina oli tapana. Kehityskulku käy ilmi dosentti Heikki Pihlajamäen valmistelemasta suomalaisen asianajajakunnan historiategoksesta. Kirja julkaistaan syksyllä 2009 Asianajajaliiton 90-vuotisjuhlien yhteydessä.

Angloamerikkalaisessa kulttuurissa juristin perustyyppi on kautta vuosisatojen ollut juuri asianajaja. Suomessa perinteisesti arvostetuinta juristin uraa ovat tehneet virkamiespolulle lähteneet. Pihlajamäen mukaan asianajajan ammatti on kuitenkin noston selkeästi suosiotaan. Ammattitaidon merkitys on korostunut esimerkiksi oikeuslaissa, ja se on lisännyt asianajajien arvostusta.

Helsingin yliopistossa työskentelevällä Pihlajamäellä on taustallaan monipuolinen ura oikeushistoriallisen tutkimuksen parissa. Hän on tutkinut oikeusvertailevasta näkökulmasta paitsi kotimaista ja eurooppalaista myös amerikkalaista oikeushistoriaa. Pihlajamäen erityisalueita ovat rikos- ja prosessioikeuden kehitys varhaisella uudella ajalla. Muiden tehtäviensä ohella hän on parin viime vuoden aikana syventynyt suomalaisten asianajajien historiaan.

Suuri murros 80-luvulla

Suomalaisen asianajajakunnan kehitys on ollut kansainvälisessä tarkastelussa verkkaista. Oikeuskulttuurillemme on viime aikoihin asti ollut ominaista se, että oikeudessa on voinut avustaa kuka tahansa, eivät ainoastaan juristit. Pihlajamäen mukaan tätä selittää muun muassa se, että juristeja on Suomessa ollut viime vuosikymmeniin saakka vähän. Kaikilta oikeusprosessin hoitoon osallistuvilta ei siis ole voitu käytännön syistä vaatia tiukkojen ammattitaitovaatimusten täyttämistä.

Asianajajien ammattikunta alkoi muodostua Suomeen 1800-luvun lopulla yleisen oikeudellisen kehityksen vilkastuessa. Asianajajaliitto perustettiin vuonna 1919 samassa aallossa, missä muutkin suomalaiset ammattikunnat järjestäytyivät. Asianajajien ammattinimike suojattiin kuitenkin vasta 1958 säädetyllä asianajajalailla. Laki asetti jäsenistölle myös selkeät pätevyysvaatimukset.

- Suurin ammatillinen murros tapahtui kuitenkin vasta 1980–1990-luvuilla. Ala on saavuttanut merkittävää yhteiskunnallista arvostusta, ja asianajajien ammattitaitoa osataan nykyisin hyödyntää esimerkiksi lainsäädäntöuudistuksia suunniteltaessa, Pihlajamäki kertoo.

Dosentti Heikki Pihlajamäki on kirjoittamassa suomalaisen asianajajakunnan historiaa yksiin kansiin.

Pihlajamäki selittää arvostuksen nousua osin myös nopealla kansainvälistymisellä. Se on ollut omiaan tekemään oikeudellisista kysymyksistä aiempaa monimutkaisempia ja asiantuntijoista kysytyjä. 1970-luvulta lähtien juristiksi koulutautuneiden määrä on toisaalta ollut sellainen, että prosesseja on voitu kehittää juridiikan ammattilaisten varaan. Maallikot ovat väistyneet vaativista oikeudellisista tehtävistä.

Ammattietiikka yhdistää

Parin vuosikymmenen aikana asianajoala on muuttunut myös sisäisesti. Toimistokoot ovat etenkin Helsingissä kasvaneet, ja toimistot erikoistuneet aiempaa enemmän muutamien valitsemiinsa oikeudenaloihin. Toisaalta samaan aikaan on edelleen paljon pieniä toimistoja, jotka hoitavat laaja-alaisesti yksityishenkilöiden ja pk-yritysten oikeudellisia asioita.

- Erittäin keskeiseksi ammattikuntaa yhdistäväksi tekijäksi nousevat alan omat eettiset ohjeet ja niiden muodostama arvopohja. Erilaisia toimeksiantoja hoidetaan samoista eettisistä lähtökohdista, Pihlajamäki summaa.

Asianajajaliiton 90-vuotisjuhlavuoden tunnuslauseena on "Oikea ratkaisu syntyy yhteistyössä". Tunnuksella liitto korostaa yhteiskunnan eri toimijoiden välisen yhteistyön merkitystä.

Juhlavuosi huipentuu 90-vuotisjuhliin, jotka järjestetään Helsingissä 16.10.2009. Lisätietoa juhlavuoden tapahtumista löytyy vuoden mittaan Advokaatti-lehdestä ja liiton verkkosivuilta.

Juhlavuosi käynnissä

Jussi Perho veti tapaohjeiden uudistamisesta vastannutta työryhmää.

Asianajajien eettiset ohjeet uuteen muotoon

Asianajajien eettiset ohjeet tarkistettiin vuoden 2008 aikana sisällöltään ja kirjoitusasultaan.

Asianajajaliiton valtuuskunta hyväksyi uudistetut Hyvää asianajajatapaa koskevat ohjeet tammikuun kokouksessaan 2009 ja ne korvaavat 1.4.2009 alkaen vuodelta 1972 olevat tapaohjeet.

Vuoden 2008 mittaan ohjeita käsiteltiin kaikkiaan kolmessa valtuuskunnan kokouksessa ja lukuisissa muissa liiton ja paikallisosastojen tilaisuuksissa. Ohjeluonnoksesta pyydettiin myös lausuntoja kaikilta paikallisosastoilta, suurimmilta asianajotoimistoilta, Asianajajaoikeuden killalta, Asianajajaliiton valvontalautakunnalta ja oikeuskanslerinvirastolta. Lisäksi ohjeluonnosten tiimoilta järjestettiin laaja kuulemistilaisuus liiton sidosryhmille. Kuulemistilaisuus keräsi kiitosta liiton yhteistyökumppaneilta. Kaikkiaan uusia ohjeita kommentoivat niin syyttäjät, tuomarit, tutkijat, järjestöt kuin toimittajatkin.

- Tilaisuudet osoittivat, että asianajajien eettiset ohjeet kiinnostavat paitsi liiton jäseniä myös sidosryhmiämme, toteaa tapaohjeiden uudistamisesta vastanneen työryhmän puheenjohtaja asianajaja Jussi Perho.

Mikä ohjeissa muuttui?

Uusiin ohjeisiin kirjattiin ensimmäistä kertaa selkeästi esiin asianajajien perusarvot: lojaalisuus, riippumattomuus, esteettömyys, luottamuksellisuus ja kunniallisuus.

Ohjeita myös konkretisoitiin. Esimerkiksi asianajajalle esteellisyden aiheuttavat tilanteet yksilöitiin aiempaa tarkemmin.

Asianajajien toimintaa ohjaavat peruseriaatteet säilyivät ennallaan, mutta ohjeiden kirjoitusasu uusittiin täysin. Tapaohjeet kaipaivat aiempaa selkeämpää ilmaisutapaa ja asianajajien muuttuneen toimintaympäristön huomioon ottamista.

Uudet ohjeet ovat liiton verkkosivulla, asianajajaliitto.fi/tapaohjeet

Tapaohjevihko on postitettu kaikille liiton jäsenille

Painettuja tapaohjevihkoja voi tiedustella Asianajajaliiton toimistosta, info@asianajajaliitto.fi

Tapaohjetyöryhmän jäsenet

Jussi Perho, pj.
Ari Halonen
Miika Ilveskero
Jyrki Isotalo
Matti Kunnas
Kristiina Rintala
Petri Taivalkoski
Tuija Turpeinen

Tapaohjeprojekti valmiiksi

Nuorten toimikunnassa ovat mukana mm. Karl-Wilhelm Lindgren, Julia Plathin-Kankare ja Janne Nyman.

Nuoria kiinnostavat monipuoliset uravaihtoehdot

Nuoret asianajajat ovat juridisen täydennyskoulutuksen lisäksi kiinnostuneita kehittämään myös muita ammatillisia valmiuksiaan. Kiinnostuksen kohteena ovat esimerkiksi monipuoliset uravaihtoehdot. Aiemmin alalle tultiin pysyvästi. Nykyisin nuori asianajaja voi siirtyä välillä pariin vuodeksi vaikkapa yritysmaailman tehtäviin ja palata sitten takaisin liiton jäseneksi.

– Oikeudenaloittain suunnatun koulutuksen lisäksi tilaisuuksissamme on viime vuoden aikana käsitelty esimerkiksi ulkomailla opiskelua ja työskentelyä, tuomioistuinharjoittelua sekä niin sanottua secondment-työskentelyä asiakasyrityksissä, kertoo Asianajajaliiton nuorten toimikunnan puheenjohtaja **Janne Nyman**. Tilaisuudet ovat keränneet poikkeuksetta runsaasti yleisöä.

Parhaillaan toimikunta suunnittelee syyskuun alussa 2009 järjestettävää Nuorten forumia. Aiheina tulevat olemaan muun muassa työssä jaksamiseen liittyvät kysymykset.

– Toimikuntamme toteuttaa vuorovuosin joko Nuorten päivät tai Nuorten forumin. Nuorten päivät on perinteisesti ollut toimikunnan suurin yksittäinen tapahtuma, joka pyritään pitämään aina uudessa kaupungissa. Helsingissä järjestettävä Nuorten forum on viime aikoina kasvanut yhtä suureksi tapahtumaksi kuin Nuorten päivät, ja nykyisellään molemmat tapahtumat keräävät noin 150–160 osallistujaa, Nyman kertoo.

Työpaikanvaihdosta esteellisyysongelma?

Syyskuussa 2008 järjestettyjen Nuorten päivien aiheet oli poimittu asianajajien uudistuvista eettisistä ohjeista. Erityisesti käsiteltiin esteellisyyteen liittyviä kohtia.

Nuoren juristin onkin tärkeää tietää, miten hän saattaa työpaikkaa vaihdettuaan olla esteellinen hoitamaan joitakin asiakastoimeksiantoja. Tapaohjeiden mukaan asianajaja ei saa uudessa työpaikassaan hoitaa tehtävää, jossa vastapuolen asiaa hoitaa asianajajan aikaisempi toimisto. Esteellisyys muodostuu, jos vastapuolen tehtävää on hoidettu toimistossa jo ennen kuin asianajaja siirtyi sieltä toiseen asianajotoimistoon.

– Ammatin eettisten ohjeiden käsitteleminen on tärkeää nuorille suunnatuissa tapahtumissa. Eettiset ohjeet ovat keskeinen osa ammatti-identiteettiämme, Nyman toteaa.

Parikymppisestä keski-ikään

– Nuoruus on mielentila, naurahtaa Janne Nyman kysyttäessä, minkä ikäisiä valiokunnan toiminnassa on mukana.

– Valiokunnan tapahtumiin osallistuu erityisesti alle 40-vuotiaita ja sellaisia, jotka ovat toimineet asianajajalalla alle kymmenen vuotta.

Toimikunnan tapahtumat ovat suunnattu asianajajien lisäksi kaikille asianajotoimistoissa työskenteleville nuorille lakimiehille. Niin ikään toimintaan ovat tervetulleita toimistoissa töitä paikovat oikeustieteen opiskelijat. Toimikunta järjestää vuosittain myös opiskelijoille suunnatut seminaarit Helsingissä, Turussa ja Rovaniemellä.

Asianajajilla on 18 tunnin vuotuinen täydennyskoulutustautumiselvellysvelvollisuus. Koulutusvaihtoehtojen puolesta velvollisuus on helppo täyttää. Asianajajaliitto tarjosi vuonna 2008 jäsenistölleen liki viisikymmentä koulutustapahtumaa. Koulutuksia järjestetään ympäri maata. Lisäksi paikallisosastoilla on runsaasti omia koulutustilaisuuksia. Viime vuonna liiton järjestämiin koulutuksiin osallistui noin 2 000 henkilöä.

Velvollisuus täydennyskoulututtua

Valttina hyvät hermot ja empatiakyky Asianajosihteerin työtä ohjaavat samat säännöt kuin asianajajaa

Juuri uudistuneet asianajajien eettiset ohjeet mielellään alan ulkopuolella usein vain asianajajien päivittäistä työtä määrittäviksi pykäliksi. Alan säännöt koskettavat kuitenkin myös asianajotoimistojen muuta henkilökuntaa. Myös heidän on toimittava ohjeiden mukaan. Merkittävä henkilöstöryhmä ovat sadat toimistoissa työskentelevät assistentit.

Asianajajaliitto on jo vuosia kouluttanut toimistojen sihteerijä alan pelisäännöistä ja muista asianajotoimiston arkeen liittyvistä kysymyksistä. Keväällä 2008 järjestettiin kymmenennet Asianajosihteeripäivät.

– Asianajosihteerin työ on vaativaa. Yhä useammin se on toimiston arjen hyvinkin monipuolista pyörittämistä. Sihteerin pitää esimerkiksi tietää, miten asianajajien eettiset ohjeet salassapitosäännöksineen määrittävät myös hänen työtään, **Sanna Karppa** toteaa koulutuksen merkityksestä.

Karpalla on takanaan yli kahdenkymmenen vuoden ura asianajajalalla. Ensin hän toimi asianajosihteerinä ja viimeiset kymmenen vuotta hänen tehtäviinsä on kuulunut muun muassa assistenttipalvelujen koordinoimista ja koulutusohjelmien kehittämistä helsinkiläisessä Roschier Asianajotoimisto Oy:ssä.

Karppa on ollut innokkaasti mukana järjestämässä asianajosihteerien ammatillista koulutusta lähes toiminnan alusta alkaen. Asianajosihteeripäivät ovat vuosittainen päätapahtuma, johon osallistuu toistasataa eri toimistojen työntekijää.

Kajaanilainen asianajaja **Hanna Rähä** on vetänyt viime vuodet sihteeripäivien suunnitteluryhmää.

Asianajosihteeripäivien suunnittelussa ovat mukana mm. **Marja Karppinen** Asianajajaliitosta (vas.), **Sanna Karppa** Roschier Asianajotoimisto Oy:stä ja **Hanna Rähä** Asianajotoimisto Rähä Ky:stä.

– Sihteerit tekevät myös pienissä toimistoissa aiempaa monipuolisempia tehtäviä. Sihteerit valmistelevat esimerkiksi itsenäisesti moninaisia asiakirjoja oikeusapuhakemuksista perunkirjoihin. Asianajaja vastaa toiminnasta, mutta sihteeriltä edellytetään vankkaa osaamista. Erityisesti tarvitaan paineensietokykyä, koska asianajotoimistoissa tilanteet muuttuvat hyvinkin nopeasti, Rähä toteaa.

Alalla edellytetään myös vahvaa asiakaspalveluhenkeä. – Empatiakyky on tärkeää. Varsinkin yksityishenkilöasiakkaita kohdataan usein hyvinkin vaikeissa tilanteissa, Rähä korostaa.

Asianajajan luotettava työpariinsa

Miten Sanna Karppa kuvailisi toimialaa ja asianajajasihteerin työparina? Ja kiinnostavatko juridiikkaan liittyvät sihteerin tehtävät nuoria?

– Ensinnäkin alaa voi rehellisesti mainostaa mielenkiintoiseksi. Esimerkiksi kansainvälistyminen on lisännyt haasteita ja kiinnostusta alalle löytyy myös nuorten keskuudessa. Asianajajat ovat puolestaan erittäin yhteistyöhaluisia ja omaksumiskykyisiä esimiehiä, Karppa kehuu.

Vankan tietämyksen kääntöpuolena on, että asianajajan on uskallettava luottaa myös työpariinsa.

– Yhteistyö toimistossa perustuu aina luottamukseen. Oman assistentin koulutukseen ja tiedottamiseen kannattaa panostaa, jolloin assistentti pystyy aidosti tukemaan päivittäisessä työssä. Assistentin on puolestaan kyettävä näyttämään olevansa luottamuksen arvoinen ja markkinoitava osaamistaan, Karppa muistuttaa.

Vuoden Asianajosihteerit

Kevään 2009 aikana valitaan ensimmäinen Vuoden Asianajosihteerit. Valintatoimikuntaa johtavan Hanna Rähän mukaan asianajajien on tärkeää antaa kiitosta toimistojensa henkilökunnalle. Vuoden Asianajosihteerin valinta on yksi tapa huomioida alan puurtajat. Toimikunta on pyytänyt ehdotuksia asianajajilta. Valinta julkaistaan Asianajosihteeripäivillä maaliskuussa.

Kymmenen vuotta sihteerien ammatillista toimintaa

Tulkeilta vaaditaan erikoistumista Oikeustulkkauksen laatua kehitettävä

Tuomioistuimen toimivuus ei ole vain tuomareiden, syyttäjien ja asianajajien käsissä. Kärjäsaleissa törmätään usein laadukkaiden tulkkauspalveluiden puutteeseen. Huono tulkkaus vaarantaa osapuolten oikeusturvan. Lisävaatimuksia tulkkauspalveluille asettaa tuomioistuimissa käytettävien kielten nopea lisääntyminen. Esimerkiksi Helsingin oikeusaputoimiston asiakkaista jo 20 prosenttia on vieraskielisiä.

Pekka Suojanen ja Pirkko Kivikari toimivat aktiivisesti ammatillisessa valiokunnassa

myksiin. Työryhmä esitti muun muassa, että jatkossa laadittaisiin auktorisoitujen oikeustulkkiin järjestelmä ja oikeustulkkaukseen erikoistuneista henkilöistä laadittaisiin valtakunnallinen luettelo.

Työryhmän mukaan oikeustulkausta varten tulisi luoda yhtenäinen järjestelmä, jonka kautta kaikilla oikeustulkkiä tarvitsevilla olisi mahdollisuus ammattitaitoisen ja kulloiseenkin tehtävään sopivan tulkin löytämiseen. Ehdotukset ovat parhaillaan jatkokäsittelyssä.

Oikeusturvavakuutuksien ehdot hämäävät

Valiokunnan piirissä työstettiin vuoden 2008 aikana myös esitys malliehdoksi vakuutusyhtiöiden tarjoamiin oikeusturvavakuutuksiin. Valmis esitys toimitettiin Finanssialan keskusliitolle.

– Olemme saaneet kentältä palautetta, että tulkkeina käytettävä henkilöt eivät aina hallitse oikeudellisten termien merkitystä. Oikeussalissa kaikkien osapuolien oikeusturva edellyttää sitä, että tulkkaus tapahtuu virheettömästi. Tulkkausta tekevän omalle tulkinnalle ei voida jättää tilaa, toteaa Asianajajaliiton ammatillisen valiokunnan puheenjohtaja **Pekka Suojanen**.

Suojasen vetämän valiokunnan tehtävänä on kehittää asianajajien ammatillisia valmiuksia ja toimintaympäristöä. Viime vuonna valiokunta osallistui muun muassa oikeussalien tulkkauspalveluiden kehittämiseen. Valiokunnan jäsen **Risto Rouvari** oli mukana opetusministeriön asettamassa asiantuntijaryhmässä, joka jätti kesäkuussa 2008 raporttinsa tulkkauspalveluiden kehittämisestä.

Tavoitteena on, että tulkeiksi opiskelevat voisivat erikoistua nykyistä paremmin juuri oikeustulkkauksen erityiskysy-

- Asianajajat ovat jo pitkään kiinnittäneet huomioita vakuutusehtojen puutteisiin, kertoo apulaispääsihteeri **Pirkko Kivikari** Asianajajaliitosta.

- Keskeisin puute on se, että kuluttaja luulee usein ottamansa oikeusturvavakuutuksen olevan kattavampi kuin mitä se käytännön tilanteissa on. Toisaalta vakuutusten maksukattavuus ei myöskään aina ole riittävä.

Kivikari ja Suojanen nostavat esimerkeiksi hometalotilanteet. Useiden vakuutusehtojen mukaan oikeusturvavakuutus ei korvaa riidasta aiheutuvia kuluja, jos vakuutuksenottaja on ottanut kotivakuutuksen vasta talokoupan solmimisen jälkeen. Tämä tulee kuluttajalle usein yllätyksenä.

Toistaiseksi vakuutusehtoihin ei vaikuta tulevan muutoksia. Ammatillinen valiokunta toivoo sitkeän työn kuitenkin poikivan tulosta jatkossa.

Taantuma näkyy asianajoalalla Markkinointi auttaa erottumaan joukosta

”Markkinoinnillisesti emme ole olemassa, jos olemassaoloamme ei tiedetä”, huomauttaa Jorma Sipilä teoksessaan Asianajopalveluiden markkinointi.

Asianajajaliiton ammatillisessa valiokunnassa on pohdittu keinoja, joilla alan palveluntarjontaa voidaan kirkastaa asiakkaiden suuntaan. Asianajaja rohkaistaan päivittämään myös markkinointitaitojaan. Palvelut eivät aina tahdo erottua muiden oikeudellisten toimijoiden joukosta. Tehokas markkinointi torjuu myös taloustaantumien vaikutuksia.

Palveluiden tuotteistaminen, uusien toimeksiantoalueiden jatkuva kartoittaminen ja esimerkiksi internet-näkyvyydestä huolehtiminen antavat mahdollisuuksia uusiin asiakas-kontakteihin.

Toimisto voi löytää uusia toimeksiantoja suuntautumalla toimialoihin, joiden piirissä on juuri tehty olennaisia lainsäädäntöuudistuksia. Ammatillisen valiokunnan selvitysten mukaan viime aikoina toimistoja ovat työllistäneet mm. julkisiin hankintoihin, yritystukiin ja tietotekniikkalainsäädäntöön liittyvät uudistukset.

Taloustaantumien vaikutukset näkyvät myös asianajotoimistoissa. Edellisen suuren laman perusteella voidaan ennustaa, että yritysten teettämät erilaiset sopimus- ja rahoitusjärjestelyt vähentyvät taantumien myötä. Toisaalta esimerkiksi maksukyvyttömyyteen liittyvät toimeksiannot lisääntyvät. Niin ikään yt-menettelyihin, irtisanomisiin ja lomautuksiin liittyy työoikeudellisia ongelmia, joihin tarvitaan asiantuntija-apua.

Liiton kuva-arkistosta löytyvää alan painomateriaalia vuodelta 1920.

Markku Fredman

Yleiskatsaus liiton oikeuspoliittiseen toimintaan:

Vaikuttamisen eturintamassa

Markku Fredman valmistelee oikeuspoliittisia kysymyksiä Asianajajaliiton hallituksessa. Mari Lampenius toimi jatkokäsittelylupaa käsitelleessä oikeusministeriön työryhmässä.

a Asianajajaliiton sääntöjen mukaan liitto seuraa Suomen oikeuskehitystä ja tarjoaa asianajajien kokemusta yhteiskunnan käytettäväksi lausuntoja ja aloitteita tekemällä.

Liitolla on kaksikymmentä eri oikeuspoliittista asiantuntijaryhmää, jotka on koottu huolehtimaan siitä, että edellä kerrottu liiton yhteiskunnallinen tehtävä tulee hyvin hoitatuksi.

Asianajajaliitto antoi vuonna 2008 yhteensä 32 lausuntoa eri viranomaisille. Kaksi lausuntoa annettiin liiton omasta aloitteesta. Liiton edustajat kävivät kuultavina ministeriöiden tilaisuuksissa kuusi kertaa ja kahdeksan kertaa joku liiton jäsenistä toimi asiantuntijana eduskunnan valiokunnissa. Vuoden 2008 lopussa 14 asianajajaa oli jäsenenä erilaisissa lainvalmisteluryhmissä ja 19 asianajajaa edusti liittoa muissa asiantuntijaelimissä. Yksi näistä asiantuntijaelimistä on tuomarivalintalautakunta, johon laki edellyttää nimitävän aina myös asianajajajäsenen liiton esityksestä.

Asianajajakunnalla on erityinen vastuu oikeusprosessien sujuvuutta käsittelevästä lainsäädännöstä. Edustamme sellaisia näkökulmia ja asiakasintressejä, joita ei usein mikään muu lausunnonantaja tuo esiin. Toistuvasti olemme tuoneet esiin huolen siitä, että prosesseja käsittelevät uudistusehdotukset tuodaan eduskuntaan osittaisuudistuksina. Esimerkiksi käräjäoikeusverkostoa, lautamiesten käyttöä ja muutoksenhakua hovioikeuteen koskevilla uudistuksilla on piirteitä, jotka olisi ollut parempi saattaa eduskunnan käsiteltäväksi yhtenä kokonaisuutena.

Todistelusäännökset nykyisellään epäselviä

Liitto teki kesällä 2008 aloitteen oikeudenkäymiskaaren todistelua koskevan 17 luvun uudistamiseksi. Oikeuden-

käymiskaaren 17 luvun säännökset ovat sikäli merkityksellisiä, että niihin viitataan monessa muussa laissa. Tärkeä luvun säännösten soveltaja on esimerkiksi yksittäinen poliisimies, joka joutuu kuulustelutilanteessa päättämään, onko avopuolisella oikeus kieltäytyä todistamasta asuin-kumppaninsa ollessa rikoksesta epäiltynä. Laki ei anna tähän nykyisellään vastausta.

Oikeusministeriössä on syksyllä valmistunut aloitteemme johdosta arviomuistio, jossa pitkälti yhdytään näkemyksiimme uudistuksen tarpeesta. Ministeriö epäilee, etteivät luvun säännökset kaikilta osin vastaa Euroopan ihmisoikeussopimuksen vaatimuksia. Näin todettiinkin sittemmin eräässä ihmisoikeustuomioistuimen tuomiossa. Arviomuistiossa ehdotetaan koottavaksi toimikunta tätä vaativaa uudistusta tekemään. Luonnollisesti tässäkin toimikunnassa olisi Asianajajaliiton edustaja. Valitettavasti oikeusministeriön resurssit eivät näytä mahdollistavan uudistuksen pikaista käynnistämistä.

Liitolta linjamuutos valituslupa-asiassa

Liiton vuonna 2008 antamista lausunnoista ehkä merkittävin käsitteli muutoksenhakua hovioikeuteen. Kuten oheisesta **Mari Lampeniuksen** kirjoituksesta ilmenee, asianajajaliitto hyväksyi toimikunnan esityksen jatkokäsittelyluvasta. Lausuntonne tarkoittaa linjan muutosta. Aiemmin Asianajajaliitto on vastustanut pyrkimyksiä puuttua jokaisen oikeuteen saada asiansa täysimääräisesti tutkituksi vähintäänkin kahdessa oikeusasteessa. Liiton lausuntoa valmisteltiin kahdessa asiantuntijaryhmässä, jolloin myös oikeudenkäyntejä hoitavilta asianajajilta pyydettiin sähköpostitse kommentteja siitä, miten asiassa tulisi liiton puolesta lausua. Lopulta liiton hallitus vielä tietyin muutoksin hyväksyi asiantuntijaryhmien valmisteleman lausunnon.

Mari Lampenius
Liitto kannattaa jatkokäsittelylupaa hovioikeuteen

Oikeusministeriön vuonna 2007 asettaman toimikunnan tehtävänä oli ottaa kantaa siihen, tarvitaanko Suomessa muutoksenhakuoikeutta rajoittavaa järjestelmää. Asianajajaliitto toi toimikunnan työn alussa esiin huolensa siitä, että tällainen järjestelmä rajoittaisi Suomessa vallinnutta voimakasta periaatetta jokaisen oikeudesta saattaa asiansa ylemmän tuomioistuimen käsiteltäväksi. Lopulta liitto oli kuitenkin valmis kannattamaan uudistusta.

Rajoitus muutoksenhakuoikeudessa voi vaikuttaa kansalaisten näkemyksiin oikeudenmukaisesta oikeusjärjestelmästä. Järjestelmän oikeudenmukainen toimiminen edellyttää myös sitä, että käräjäoikeuksien prosessit ja päätökset ovat riittävän korkeatasoisia. Oli myös tarpeellista selvittää sitä, miten käräjäoikeuksien päätökset ovat muutuneet hovioikeuksissa ja miten mahdolliset uudistukset muutoksenhakujärjestelmässä käytännössä vaikuttaisivat.

Edellä mainituilla ehdoilla Asianajajaliitto oli valmis hyväksymään uudistushankkeen ottaen huomioon sen, ettei hovioikeuden resurssihin ole näkyvissä lisäyksiä, ja on kuitenkin tärkeää turvata riittävän joutuisa ja laadukas hovioikeusprosessi.

Oikeusministeriön asettama toimikunta ehdotti, että käyttöön otetaan nykyisen seulontajärjestelmän sijasta niin sanottu jatkokäsittelylupajärjestelmä. Nykyisen seulontajärjestelmän ongelmana pidettiin muun muassa sitä, että seulontaa sovelletaan myös erittäin vakaviin rikoksiin. Jatkokäsittelylupajärjestelmä on tarkoitettu sovellettavaksi ainoastaan intressiltään vähäisempiin asioihin.

Jatkokäsittelyluvan soveltamisala

Toimikunnan ehdotuksessa on pyritty määrittelemään selkeät rajat sille, milloin jatkokäsittelylupa vaaditaan. Mahdollista jatkokäsittelylupajärjestelmää sovelletaan vain riita- ja rikosasioihin. Järjestelmää ei siis sovelleta esimerkiksi hakemusasioihin. Tämä rajaus oli Asianajajaliiton mielestä tärkeä tehdä, koska hakemusasioihin kuuluu muun muassa lapsia koskevia perheoikeudellisia asioita. Toimikunnassa

keskusteltiin myös paljon siitä, mitkä riita- ja rikosasiat kuuluisivat tulevaan soveltamisalaan.

Ehdotuksen mukaan *syyttäjä ja asianomistaja* tarvitsevat jatkokäsittelyluvan, jos valitus koskee rikosta, josta ei ole säädetty ankarampaa rangaistusta kuin sakko tai enintään kaksi vuotta vankeutta. Käytännössä syyttäjä ei siis automaattisesti saa valittaa tavallisista tekemuodoista, vaan kyseessä täytyy useimmiten olla törkeä tekemuoto. Rikoksesta *syytetyn* kohdalla pohdittiin, tulisiko jatkokäsittelyluvan edellytyksenä olla kolmen kuukauden vai kuuden kuukauden vankeusrangaistus.

Asianajajaliitto esitti, että vankeusrangaistus voi lyhydestään huolimatta olla kansalaiselle ankara ja muita merkittäviä seuraamuksia aiheuttava rangaistus. Näin ollen tulisi harkita, olisiko syytä rajoittaa ainoastaan sakkotuomioiden saaneen muutoksenhakuoikeutta. Tehtyjen selvitysten mukaan näytti kuitenkin siltä, että rajan asettaminen pelkästään sakkotuomioiden ei antaisi hovioikeudelle riittävää mahdollisuutta saavuttaa tavoiteltua kevennyttä juttujen käsittelyssä. Asianajajaliiton puolesta oltiin valmiita hyväksymään rajaksi kolmen kuukauden vankeusrangaistus. Samalla pidettiin tärkeänä sitä, että perusteluissa otettaisiin huomioon nuorten rikoksentehtäjäiden asema. Näin esityksessä lopulta tehtiinkin.

Riita-asioiden osalta pohdittiin, tulisiko jatkokäsittelyluvan hakemisen edellytyksenä olla valittajan osalta 5 000 euron vai 10 000 euron häviöarvo. Oikeudenkäyntikuluja ei huomioida tätä häviöarvoa laskettaessa. Asianajajaliitto totesi, että 10 000 euron raja on melko korkea ja että on juttutyyppejä, joissa rahallinen intressi ei välttämättä ole suuri, mutta asiaa ei silti voi pitää vähäisenä. Erityisesti painotettiin rajan korkeutta asianomistajille ja nuorille rikoksentehtäjäille, jotka joutuvat rangaistuksen lisäksi vahingonkorvausvastuuseen. Asianajajaliitto kannatti 5 000 euron rajaa. Toimikunnan enemmistö kannatti kuitenkin 10 000 euron linjaa. Toisaalta esityksen perusteluihin kirjattiin, että peruste luvan saamiselle voi olla myös se, että nuori on tuomittu korvausvelvollisuuteen, joka on hänen maksukykyynsä nähden korkea.

Asianajajaliitto kehotti vielä esitykseen antamassaan lausunnossa harkitsemaan jatkovalmistelussa, olisiko raja syytä asettaa 5 000 euroon.

Lupakynnys tarkoitettu matalaksi

Jatkokäsittelyluvan edellytykset on lueteltu lakiehdotuksen 10 §:ssä. Lupa on esimerkiksi myönnettävä, jos ilmenee aiheita epäillä käräjäoikeuden ratkaisun oikeellisuutta.

Toimikunnassa on ollut yksimielinen näkemys siitä, että kynnys luvan myöntämiselle tulee olla matala. Tämä on tuotu selkeästi esiin myös esityksen perusteluissa. Hovioikeuksien on ehdottoman tärkeää mieltää tämä, jos jatkokäsittelylupajärjestelmä otetaan lopulta käyttöön. Jotta jatkokäsittelyluvan arvioiminen olisi hovioikeudessa aidosti mahdollista, edellyttää se myös sitä, että käräjäoikeuksien tuomiot ovat laadukkaita.

Nykyisin on varsin usein niin, etteivät hovioikeudet pysty arvioimaan ratkaisun oikeellisuutta käräjäoikeuden tuomion perusteella. Esityksen mukaan lupa onkin myönnettävä, jos käräjäoikeuden ratkaisun oikeellisuutta ei ole mahdollista arvioida jatkokäsittelylupaa myöntämättä.

Tarja Wist Arvopaperilainsäädäntö hengästyttävässä muutosvauhdissa

Tarja Wist (vas.) ja Nina Isokorpi toteavat sekä arvopaperi- että rahanpesulainsäädäntöön liittyvien kysymysten olevan erittäin ajankohtaisia.

Nina Isokorpi Asianajajan velvollisuutena paljastaa rahanpesu ja terrorismin rahoitus

Euroopan unionin pääomamarkkinoiden säätelyä koskevat muutokset 2000-luvulla ovat pitäneet yllä ripeää muutostahtia myös Suomessa. Suomen arvopaperimarkkinalakia on viime vuosina uudistettu ja päivitetty vuosittain laajoin osauudistuksin, kun kansallisesti on saatettu voimaan Euroopan unionin uusi listalleottodirektiivi, esitedirektiivi, markkinoiden väärinkäyttödirektiivi, ostotarjousdirektiivi, rahoitusvälineiden markkinat -direktiivi (MiFID) ja julkisten yhtiöiden tiedonantovelvollisuutta koskeva niin sanottu avoimuusdirektiivi. Laki sijoituspalveluyrityksistä on uudistettu ja sijoitusrahastolakia muutettu merkittävästi.

Tämän lainsäädännön uudistamisen myötä säätelyä on tarkennettu usealla valtiovarainministeriön asetuksella, Rahoitustarkastuksen uusituilla standardeilla sekä Keskukskaupakamarin Yrityskauppalautakunnan suosituksilla. Samaan aikaan Pohjoismaiden pörssien yhdentymisen on aikaansaanut merkittäviä muutoksia pörssikaupan rakenteeseen ja säätelyyn, ja elinkeinoelämä on tuonut itsesäätelyllä uutta ohjeistusta hyväksi hallintotavoiksi ja sisäpiiritiedon hallintaan.

Finanssivalvonnan perustaminen merkittävä uudistus

Vuoden 2008 alkuun mennessä Euroopan unionin direktiivien velvoittama arvopaperimarkkinalainsäädännön muutos oli pääasiassa jo saatettu loppuun.

Arvopaperimarkkinalakia muutettiin kuitenkin vielä syyskuun 2008 alusta tarkistamalla säännöllistä tiedonantovelvollisuutta koskevia säännöksiä tilinpäätösdirektiivin mukaisella veloitteella antaa selvitystä yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmistä sekä lisäämällä siihen valtuutussäännöksiä alemmanasteiseen säätelyyn. Kuluttajalainsäädännön markkinointia koskevan säätelyn uudistaminen

lokakuussa 2008 selvensi myös arvopaperimarkkinalain ja kuluttajansuojalain välistä suhdetta.

Markkinoiden kannalta erittäin merkittävä muutos oli Rahoitustarkastuksen ja Vakuutusvalvontaviraston yhdistyminen uudeksi Finanssivalvonta-viranomaiseksi vuoden 2009 alusta.

Arvopaperimarkkinalaki saatava ajan tasalle

Vuoden 2008 heinäkuussa valtiovarainministeriö julkisti paljon keskustelua herättäneen arviomuistion arvopaperimarkkinalain kokonaisuudistuksesta. Hanke on tarpeellinen, koska arvopaperimarkkinalaki perustuu edelleen pitkälti vuoden 1989 alkuperäistekstiin, vaikka arvopaperimarkkinat ovat muuttuneet ja kansainvälistyneet huomattavasti sen jälkeen.

Kiireinen osittaisuudistusten tahti viime vuosina on myös tehnyt laista paikoitellen vaikeasti luettavan. Hankkeen tavoitteena onkin saattaa lainsäädäntö paremmin vastamaan muuttunutta toimintaympäristöä sekä selkeyttää lain tavoitteita ja yleisperiaatteita. Samalla valtiovarainministeriö on kartoittanut tarvetta muuttaa arvopaperimarkkinalakia laajemmin uudistamalla sen rakennetta ja sisältöä sekä arvioimalla säätelyhierarkiaa, itsesäätelyn asemaa ja lain kirjoitusasua.

Valtiovarainministeriön arviomuistiossa on lisäksi kysytty markkinaosapuolten näkemystä muun muassa sijoituspalveluyrityksiä koskevan lainsäädännön mahdollisesta yhdistämisestä arvopaperimarkkinalakiin, Rahoitustarkastuksen roolista sekä arvopaperimarkkinalain oikeussuojakeinoista ja sanktiojärjestelmästä.

Arviomuistion ja siitä annettujen lausuntojen perusteella päätetään jatkotyöstä tavoitteena antaa hallituksen esitys keväällä 2010 ja saattaa uudistettu arvopaperimarkkinalaki voimaan vuonna 2011.

Asianajajat ovat vuodesta 2003 lähtien olleet velvollisia tunnistamaan asiakkaansa ja ilmoittamaan mahdollisista rahanpesua ja terrorismin rahoitusta koskevista epäilyistä keskusrikospoliisin rahanpesun selvittelykeskukselle.

Elokuussa 2008 tuli voimaan uusi laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä. Lain tavoitteena on estää rahanpesua ja terrorismin rahoittamista, edistää niiden paljastamista ja tutkintaa sekä tehostaa rikoksen tuottaman hyödyn jäljittämistä ja takaisin-saantia. Lain taustalla on EY:n kolmas rahanpesudirektiivi sekä rahanpesun ja terrorismin vastaisen Financial Action Task Force -järjestön vuonna 2003 uudistamat suositukset. Asianajajien osalta rahanpesulain noudattamista valvoo Asianajajaliitto.

Kuten aiemminkin lain nojalla, asianajajien ilmoitusvelvollisuus koskee vain laissa lueteltuja toimeksiantoja, joista esimerkkinä voidaan mainita kiinteistö- ja yrityskaupat sekä yhtiöiden perustaminen ja hallinnointi. Soveltamisalan ulkopuolelle jäävät oikeudenkäyntiavustaja- ja oikeudenkäyntiasiamiestehtäviä koskevat toimeksiannot, mukaan lukien oikeudellinen neuvonta, joka koskee asiakkaan asemaa oikeudenkäyntiä edeltävässä käsittelyvaiheessa.

Asianajajan tunnettava asiakkaansa

Asiakkaan tuntemista koskevia velvollisuuksia on uudessa laissa täsmennetty ja laajennettu. Laki edellyttää, että asianajajalla on riittävät menetelmät arvioida toimintaansa ja asiakkaisiinsa liittyviä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskejä.

Riskejä arvioidessaan asianajajan on otettava huomioon asianajajatoimintaan, palveluihinsa, asiakkaisiinsa ja näiden liiketoimintaan ja -toimiin liittyvät rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskit. Riskienhallintaa koskevat menetelmät on saatettava rahanpesulain mukaisiksi heinäkuun

2009 loppuun mennessä. Asiakkaan tuntemista koskevia toimia on noudatettava riskiperusteiseen arviointiin pohjautuen koko asiakassuhteen ajan toimeksiannoissa, joiden suhteen asianajaja on ilmoitusvelvollinen.

Asiakkaan tunteminen koostuu asiakkaan tunnistamisesta ja tämän henkilöllisyyden todentamisesta, asiakkaan toimintaa koskevasta selonottovelvollisuudesta, tosiasiallisen edunsaajan tunnistamisesta sekä asiakassuhteen jatkuvasta seurannasta. Tietyissä tapauksissa, esimerkiksi jos asiakas on listattu yhtiö tai pankki, tuntemisvelvollisuus on yksinkertaistettu, ja esimerkiksi niin sanotuissa etätunnistamistapauksissa taas tehostettu. Jos asiakkaan tuntemiseksi säädettyjä toimia ei pystytä toteuttamaan, asiakassuhdetta ei saa perustaa tai liiketoimintaa toteuttaa.

Poikkeus salassapitovelvollisuuteen

Asianajajan on erityisesti kiinnitettävä huomiota asiakkaan liiketoimiin, jotka rakenteeltaan tai suuruudeltaan poikkeavat tavanomaisesta, joilla ei ole ilmeistä taloudellista tarkoitusta tai jotka eivät sovi yhteen asianajajan asiakasta koskevien tietojen kanssa. Jos syntyy epäily epäilyttävästä liiketoimesta tai terrorismin rahoittamisesta, on asiasta tehtävä ilmoitus rahanpesun selvittelykeskukselle. Ilmoituksen tekemistä ei saa paljastaa asiakkaalle.

Ilmoitusvelvollisuus syrjäyttää asianajajalle muussa laissa säädetyn salassapito- tai vaitiolovelvollisuuden, yhden asianajajatoiminnan keskeisimmän periaatteen, joka on edellytyksenä asianajajan ja asiakkaan väliselle luottamussuhteelle. Kyseessä on siis periaatteellisesti hyvin merkittävä säännös.

Uuden lain myötä oli tarpeen uudistaa myös Asianajajaliiton vuodelta 2004 oleva rahanpesun estämistä koskeva ohje. Uusi ohje valmistui maaliskuussa 2009. Ohjetta työstävä työryhmä törmäsi moniin kysymyksiin, joihin laki ja esityöt eivät anna selkeitä vastauksia. Alun perin rahoituslaitoksia silmällä pitäen säädetyn rahanpesulainsäädännön soveltaminen erikokoisiin ja erityyppisiin toimeksiantoja hoitaviin asianajajatoimistoihin ei ole haasteetonta.

Matti Kunnas

Harvenevan kärjäverkoston on saatava taloudellista tukea

Valtioneuvosto vahvisti oikeusministerin esityksestä uuden kärjäoikeusverkoston kesäkuussa 2008. Kärjäoikeuksien määrää vähennettiin nykyisestä 54:stä 27 kärjäoikeuteen. Näiden lisäksi jatkossa toimii seitsemän kärjäoikeuksien sivukansliaa. Yli 30 paikkakunnalle jää myös erillinen istuntopaikka kärjää varten. Muutokset astuvat voimaan vuoden 2010 alusta.

Päätöstä perusteltiin kärjäoikeuksien yksikkökoon myötä saavutettavalla mahdollisuudella tasapainottaa henkilöstöresursseja eri kärjäoikeuksien kesken. Tämän uskotaan osaltaan vähentävän tuomioistuinten haavoittuvuutta. Samalla tarkoituksena on monipuolistaa kärjäoikeuksien asiarakennetta ja luoda sitä kautta paremmat edellytykset tuomareiden monipuolisille työtehtäville ja ammattitaidon kehittämiseksi sekä mahdollistaa tuomareiden erikoistumisen tiettyihin asyryhmiin.

Asianajajaliitolla ei ollut edustusta muutosta pohtineessa työryhmässä, mutta liitolta pyydettiin lausuntoa asiasta. Liitto esitti lausunnossaan huolensa oikeudellisten palvelujen keskittymisestä, koska kärjäoikeuspaikkakunnat vähenevät. Liitto esitti myös epäilynsä uudistuksen hyödyistä. Vaihtoehdoksi toimipisteiden vähennyksille liitto ehdotti kärjätuomareiden erikoistumista hovioikeuspiirin alueella.

Liiton antamassa lausunnossa todettiin edelleen, että kärjäoikeusverkoston karsiminen merkitsee paitsi oikeudellisten palveluiden myös niihin liittyvien palveluiden, kuten tilintarkastukseen ja taloudelliseen konsultointiin liittyvien yritysten, siirtymistä pois kärjäoikeuden menettäviltä paikkakunnilta. Näin kärjäoikeusverkoston supistuminen nostaa asiakkaille

aiheutuvien oikeudenkäyntikulujen määrää voimakkaasti, koska asiamiesten matkakulut, todistelusta aiheutuvat kustannukset ja asian ajamisesta aiheutuva ajanhukka kasvavat. Uudistuksesta valtiolle aiheutuvat säästöt maksetaan siis asiakkaiden kohonneina asianajokustannuksina.

Vaikka Asianajajaliitto esitti päätettyä kärjäoikeusverkostoa suurempaa kärjäoikeuksien määrää, kohdistui liiton perushuoli lopulta siihen, miten uudistuksesta mahdollisesti koituvat säästöt saadaan kohdennettua kärjäoikeuksien laatutason nostamiseen. Lausunnossaan liitto edellytti alioikeuksien voimavarojen voimakasta lisäämistä siten, että jutut voidaan tutkia nykyistä paremmin jo alioikeudessa.

Kärjäoikeusverkoston harventamisesta valtiolle säästyneet varat tulee kohdistaa takaisin kärjäoikeuksille, jotta niiden laatutasoa voitaisiin nostaa. Tätä voidaan pitää asianajajakunnan oikeutettuna vaatimuksena oikeuslaitosta kohtaan – ovathan asianajajat kärjäoikeuksien asiakaskunnan edustajia. Vain palvelutason parantaminen voi oikeuttaa ne uhraukset, joiden kohteeksi lakkautettavien kärjäoikeuspaikkakuntien asianajajat ja kansalaiset joutuvat.

Oikeudenkäynti on asianajajien, tuomareiden ja syyttäjien välistä yhteistoimintaa eikä se onnistu etätyöskentelynä. Eri osapuolten jatkuva yhteydenpito ja kanssikäyminen takaa toimivan yhteistyön, joka koituu koko oikeuslaitoksen hyväksi. Tälle yhteistyölle tulee taata mahdollisuudet jatkossakin.

Matti Kunnas toivoo supistuvan kärjäoikeusverkoston saavan lisää resursseja.

Raija Lahtinen

100. Advokaatti ilmestyi

Asianajajaliiton jäsen- ja ammattilehti Advokaatin 100. numero ilmestyi syyskuussa. Lehti on ilmestynyt vuodesta 1996. Advokaatti kertoo asianajoalasta ja sen muutoksista sekä ohjeistaa jäseniään ammatillisesti ja eettisesti.

Asianajajien, avustavien lakimiesten ja asianajosihteerien lisäksi lehteä lukevat mm. syyttäjät, tuomarit, oikeushallinnossa työskentelevät, oikeustoimittajat, kansanedustajat ja eri alojen yrittäjät.

Rian Oy:n syksyllä tekemän lukijatutkimuksen mukaan lukijat pitävät lehteä luotettavana, asiantuntevana ja ajankohtaisena. Siitä halutaan lukea asiantuntija-artikkeleita, toimiston hoitoon ja työssä jaksamiseen liittyviä juttuja. Vastaaajista liki 70 prosenttia ei lukisi lehteä verkkoversiona.

Advokaatilla on yksi työntekijä, toimituspäällikkö. Hänen lisäksi lehteä on tekemässä graafinen suunnittelija sekä joukko freelance-toimittajia ja -kuvaajia.

Verkkosivut uudistuivat

Helppo tapa tutustua alan palveluihin

Asianajajaliiton uudella ilmeellä varustetut verkkosivut julkaistiin helmikuussa 2009. Uudistustyö tehtiin vuoden 2008 aikana. Ulkoasu on aiempaa selkeämpi.

Verkkosivujen suosituin osio on kaikki suomalaiset asianajajat kattava hakupalvelu. Toimintoa hyödyntävät etenkin oikeudellisia palveluita tarvitsevat yksityishenkilöt. Asianajajat voivat ilmoittaa hakupalveluun oikeudelliset osaamisalueensa. Kävijä voi etsiä ammattilaista näiden osaamisalueiden avulla. Haku onnistuu lisäksi muun muassa kielitaidon tai paikkakunnan mukaan.

Verkkosivuston oikeudelliset uutispalstat tarjoavat puolestaan tietoa ajankohtaisista tuomioistuinratkaisuksista ja muista tärkeimmistä oikeudellisista tapahtumista. Sivuilta löytyy myös liiton tuorein täydennyskoulutustarjonta ja runsaasti muuta lisätietoa toimialasta.

Aktiivista oikeuspoliittista vaikuttamista

Asianajajaliitto osallistuu oikeusalojen kehittämiseen antamalla lausuntoja muun muassa ministeriöiden, Euroopan unionin, eduskunnan ja eri viranomaisten lainsäädäntö- ja muista hankkeista.

Lausuntojen antamisesta vastaa Asianajajaliiton hallitus yhdessä liiton 20 oikeuspoliittisen asiantuntijaryhmän kanssa. Näiden toimielimien kautta oikeuspoliittiseen vaikuttamiseen osallistuu aktiivisesti noin 115 asianajajaa.

Vuonna 2008 annettiin lausunnot seuraavista aiheista

Arvopaperimarkkinayhdistys

Ehdotus Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodiksi

Liikenne- ja viestintäministeriö

Uusi meri- ja liitännäissopimuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus (UNICITRAL-yleissopimus)

Oikeusministeriö

Arviomuistio EU:n 2. yhtiöoikeudellisen direktiivin muutoksen täytäntöönpanosta Suomessa

Arviomuistio koskien lapsekiottamisesta annetun lain uudistamistarpeita

Eurooppalaista vähäisiin vaatimuksiin sovellettavaa menettelyä ja maksamismääräysmenettelyä selvittäneen työryhmän mietintö

Hallituksen esitys laiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä

IPR-asioiden tuomioistuinkäsittelyn keskittämistä selvittäneen työryhmän mietintö

Jatkokäsittelylupa hovioikeudessa

Julkisten hankintojen oikeussuojajärjestelmän uudistamista koskeva periaatemietintö

Kidutuksen kriminalisointia koskeva mietintö

Kuntien osallistumista automaattiseen liikennevalvontaan käsitellyt mietintö

Käräjäoikeuden kokoonpanot

Käräjäoikeusverkoston kehittäminen

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi nuoren rikoksesta epäillyn tilanteen selvittämisestä ja ehdollisen vankeuden valvontaa koskevaksi lainsäädännöksi

Oikeudenkäymiskaaren 10 luvun ja eräiden muiden lakien riita-asioiden oikeuspaikkaa koskevien säännösten muuttaminen

Osakkeenomistajan oikeudet -direktiivin voimaansaattaminen Suomessa

Osakkeenomistajien oikeuksien käyttämisestä annetun direktiivin voimaansaattaminen

Rikosperusteisten tahdosta riippumattomien hoitoseuraamusten kansainvälinen täytäntöönpano

Sähköistä valvontaa seuraamus- ja pakkokeinojärjestelmässä käsittelevä työryhmämietintö

Opetusministeriö

Työsuhtelettaman ottaminen tekijänoikeuslakiin

Rahoitustarkastus

Johdannaissopimuksiin perustuva tarjousvelvollisuus

Sisäpiiri-ilmoitukset ja -rekisterit -standardin 5.3 muuttaminen

Rajavartiolaitos

Luonnos hallituksen esitykseksi rajavartiolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Sisäasiainministeriö

Passilain uudistaminen

Työ- ja elinkeinoministeriö

Euroopan komission antama suositus tilintarkastajan vahingonkorvausvastuun rajoittamisesta sekä siihen liittyvä vaikutusarviointi

Kaivoslain kokonaisuudistukseen tähtäävä ehdotus uudeksi kaivoslaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttaminen

Sähköistä huutokauppaa ja dynaamista hankintajärjestelmää koskevaa asetusta valmistelleen työryhmän muistio ja siihen liitetty asetusluonnos

Valtiovarainministeriö

Finanssivalvontatyöryhmän muistio rahoitustarkastuksen ja vakuutusvalvonnan yhdistämisestä finanssivalvonnaksi

Hallituksen esitys kiinteistörahastolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Luonnos laiksi eräiden asuntojen vuokraustoimintaa harjoittavien yhtiöiden verohuojennuksesta

Muutosehdotus valtiovarainministeriön asetukseen arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllisestä tiedoksiantovelvollisuudesta

Sijoitusrahastolain muuttaminen

Lisäksi asianajaja kuultiin vuoden 2008 aikana Asianajajaliittoa edustavina asiantuntijoina eduskunnan lakivaliokunnan ja muiden lainvalmistelutyöryhmien kuulemistilaisuuksissa.

Oikeuspoliittiset asiantuntijatehtävät

Arvela Aarno (asiantuntijajäsen):

Henkilövahinkoasioiden neuvottelukunta

Etelämäki Olli:

Sakon muuntojärjestelmää käsittelevä työryhmä

Fredman Markku:

Esitutkintalain, pakkokeinolain ja poliisilain kokonaisuudistusta käsittelevä työryhmä

Fredman Markku (asiantuntijajäsen):

Henkilövahinkoasioiden neuvottelukunta

Helenius Mikko:

Parisuhde- ja työpaikkaväkivalta ja pahoinpitelysäännöksiä käsittelevä työryhmä

Ilveskero Mika:

Oikeudenkäyntiasiamiehiä ja -avustajia koskevan sääntelyn tarkistamista käsittelevä työryhmä

Jaatela Jarkko:

Vapaudenmenetyksestä maksettavan korvauksen hakemista koskevien menettelysäännösten tarkistaminen

Jaatinen Kari:

Oikeusavun sähköistä asiointia käsittelevä työryhmä

Kainulainen Martti:

Julkisen oikeusavun laadun arvioinnin kehittämistyöryhmä

Laaksonen Lasse:

Yhdistyslain tarkistamistyöryhmä

Lampenius Mari:

Muutoksenhakulupajärjestelmää arvioiva toimikunta

Leppiniemi Riitta:

Paremmen sääntelyn neuvottelukunta

Norros Tapani:

Avopuolisoiden omaisuuden jakoa avioliiton purkauksessa sekä perintökaaren 8 luvun avustusta ja hyvitystä koskevien säännösten uudistamista käsittelevä työryhmä, 16.6.2008–28.11.2008.

Palm Kaj-Olof:

Sähköisen asioinnin hankkeen ohjausryhmä

Pelkonen Jouko:

Oikeusministeriön työryhmä, joka valmistelee eurooppalaista todisteiden luovuttamismääräystä koskevan puitesäännöksen täytäntöönpanoa

Ryynänen Anu:

Kuntien osallistumista automaattiseen liikennevalvontaan käsittelevä työryhmä

Sotamaa Petteri:

Tuomioistuinharjoittelun kehittämistä käsittelevä työryhmä

Syrjänen Jani:

Eurooppalaista maksamismääräysmenettelyä ja vähäisistä vaatimuksista annettujen asetusten voimaantuloa käsitellyt työryhmä

Toivio-Kaasinen Marja:

Julkisen oikeusavun laadun arvioinnin kehittämistyöryhmä

Turpeinen Tuija:

Esitutkintalain, pakkokeinolain ja poliisilain kokonaisuudistusta käsittelevä työryhmä

Vehmas Liisa:

Avopuolisoiden omaisuuden jakoa avioliiton purkauksessa sekä perintökaaren 8 luvun avustusta ja hyvitystä koskevien säännösten uudistamista käsittelevä työryhmä

Vuokila Ulla:

Lahjusrikoksia käsittelevä työryhmä

Vuokila Ulla:

Tiedoksiannon tehostamista oikeudenkäynneissä käsittelevä työryhmä

Ylönen Markku:

Oikeudenkäyntiasiamiehiä ja -avustajia koskevan sääntelyn tarkistamista käsittelevä työryhmä

Muut asiantuntijatehtävät

Arvela Aarno:

Haaste-lehden toimituskunnan jäsen

Harju Kari (varajäsen Halonen Markku) ja **Asmala**

Markku (varajäsen Tenhunen Pauliina): Konkurssiain neuvottelukunta

Heikinheimo Antti:

Kiina–Suomi oikeusapuyhteistyöprojekti

Ilveskero Mika (varajäsen Heikinheimo Antti):

Keskuskauppakamarin tilintarkastuskunnan oikeudellinen asiantuntija

Jäntti Pekka:

Suomen Lakimiesliiton hallituksen jäsen

Järvinen Timo:

Suomen Kiinteistöväliittäjäliiton laki- ja lausuntovaliokunnan jäsen

Kainulainen Martti:

Vakuutuslautakunnan IV jaoston varajäsen

Leppiniemi Riitta:

Kiina–Suomi oikeusapuyhteistyöprojekti

Manner Matti:

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Ilmarisen vakuutusasiakkaiden neuvottelukunta

Railas Lauri (varajäsen Wallgren-Lindholm Carita):

Auktorisoitujen kääntäjien tutkintolautakunta

Salmenkylä Hilka:

Kuluttajariitalautakunnan 10. jaosto

Sandström Salme:

Suomen Lakimiesliiton varapuheenjohtaja

Sandström Salme (varajäsen Karvo Juhani):

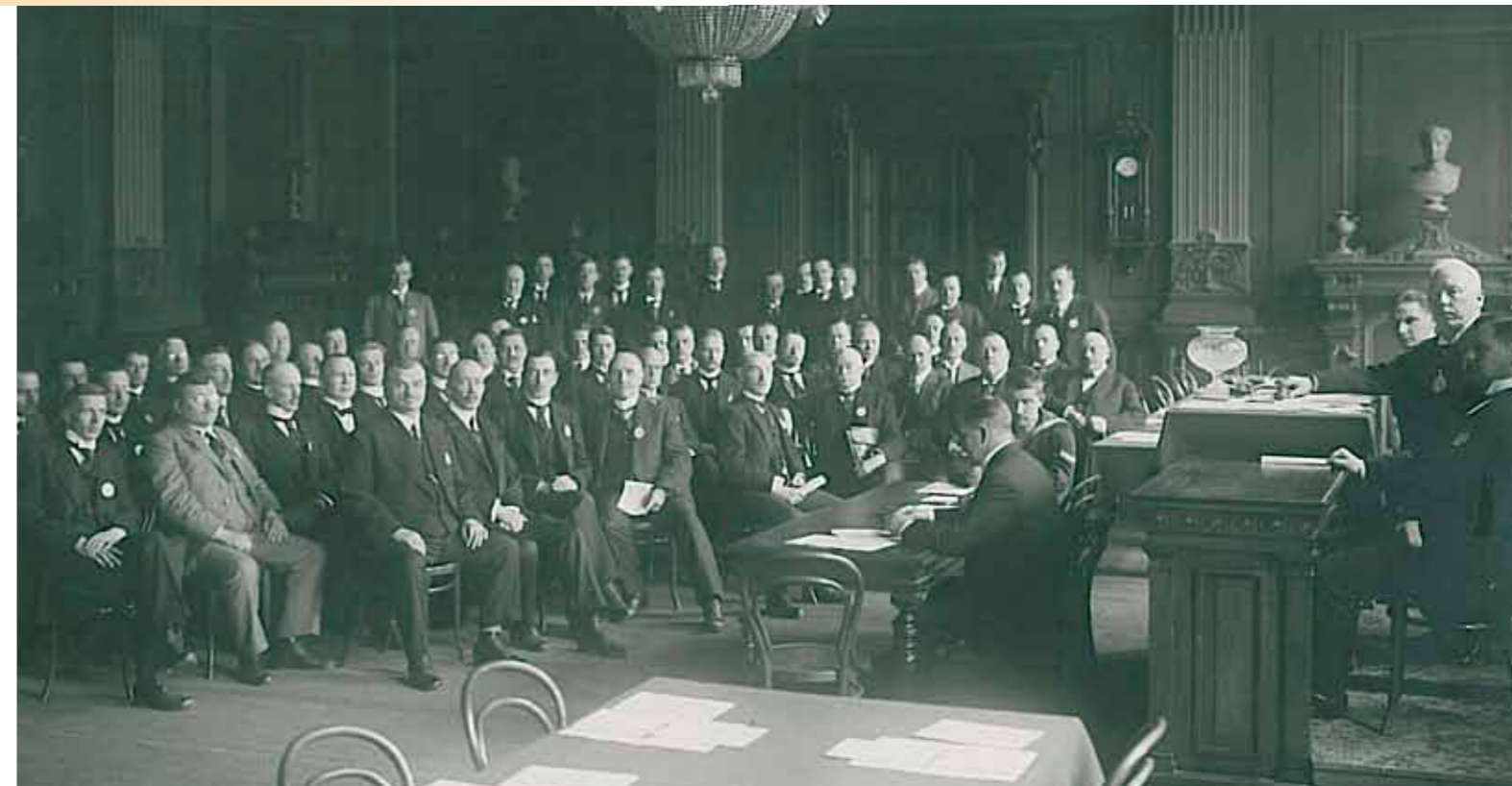
Tuomarivalintalautakunta

Tenhunen Pauliina:

AIJAn (L'Association Internationale des Jeunes Avocats) hallituksen jäsen

Ylönen Markku:

Yrittäjien neuvottelukunnan henkilökohtainen varajäsen

Asianajajaliiton ensimmäinen vuosikokous keväällä 1920.

Lakimiehistä kymmenen prosenttia on asianajajia

Asianajajia oli vuoden 2008 lopussa 1 852. Näin ollen suomalaisista lakimiehistä noin kymmenen prosenttia toimii asianajajina. Liiton jäsenmäärä nousi edellisvuodesta noin kahdella prosentilla. Miehiä jäsenistä oli noin 75 prosenttia (1390) ja naisia 25 prosenttia (462). Jäsenluvussa ovat mukana liittoon kuuluvat 129 julkista oikeusavustajaa. Asianajajaliittoon kuulumattomia julkisia oikeusavustajia on noin sata.

Vuoden lopussa yksityisenä ammatinharjoittajana tai yhtiömuotoisena toimivia asianajotoimistoja oli 800 ja näillä oli kaikkiaan 997 toimipistettä. Oikeusaputoimistoja oli 51. Ulkomailla suomalaisten asianajotoimistojen toimipisteitä oli 20. Lisäksi 16 suomalaista asianajajaa työskenteli pysyvästi ulkomaisissa asianajotoimistoissa.

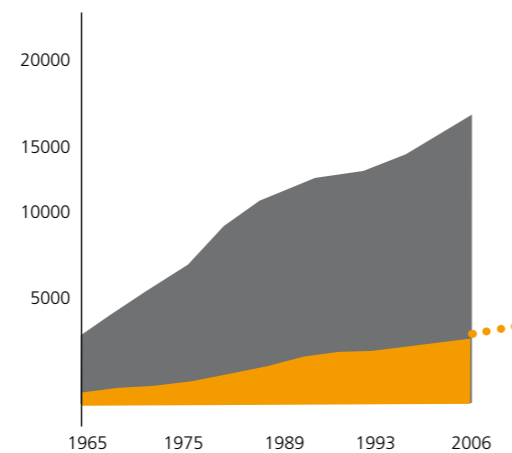
Halutessaan asianajaja saa säilyttää asianajaja-nimikkeensä myös eläkkeelle jäätyään. Tällaisia jäsenistöön kuuluvia eläkkeellä olevia asianajajia oli vuoden 2008 lopussa kahdeksan.

Asianajajaliiton ylläpitämään EU-luetteloon oli merkitty vuoden lopussa neljä sellaista asianajajaa, joilla on oikeus harjoittaa asianajajan tointa toisessa EU-valtiossa (ns. EU-asianajajat).

Suomessa toimivissa asianajotoimistoissa työskentelee asianajajien lisäksi noin 600 muuta lakimiestä.

Asianajajien määrä on kasvanut suhteessa lakimiesten kokonaismäärään.

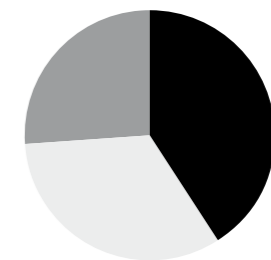
Vuonna 1965 lakimiehiä oli n. 4500. Heistä n. 300 toimi asianajajina (7%). Vuonna 2006 lakimiehiä oli n. 17 000. Asianajajia heistä oli n. 1780 (n. 10%).

- Lakimiehet
- Asianajajat

Lähde: Tuomioistuinlaitoksen kehittämiskomitea ja Suomen Asianajajaliitto

Jäsenyyden kesto Asianajajaliitossa

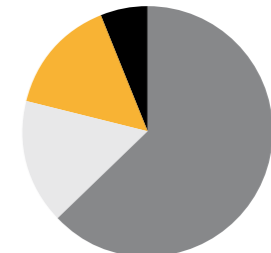
- alle 10 vuotta, 41 %
- 10–20 vuotta, 33 %
- yli 20 vuotta, 26 %

Asianajajien ikäjakauma

- alle 40-vuotiaita, 23 %
- 40–49-vuotiaita, 30 %
- 50–59-vuotiaita, 29 %
- yli 60-vuotiaita, 18 %

Toimistojen koko

- 1 asianajaja, 63 %
- 2 asianajajaa (tai lakimiestä), 16 %
- 3–5 asianajajaa (tai lakimiestä), 15 %
- yli 5 asianajajaa (tai lakimiestä), 6 %

VALVONTALAUTAKUNTA

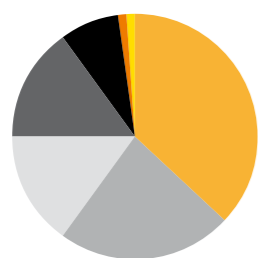
Vastaa itsenäisesti asianajajiin kohdistuvien kanteluiden käsittelemisestä

9 jäsentä, joista 3 asianajajakunnan ulkopuolelta

Kokoontuu täysistunnossa ja kolmessa jaostossa

Valvonta-asioita hoitavat valvonnasta vastaava lakimies Tuuli Lahikainen (vas.), valvonta-assistentti Päivikki Hartikainen, lakimies Gunilla Nyström sekä sihteeri Anneli Lindström.

Kanteluiden määrän lasku jatkui

Kanteluiden vireille saattajat (yht. 335)

• Asianajajan päämies	37 % (124 kpl)
• Asianajajan päämiehen vastapuoli	23 % (77 kpl)
• Muu kantelija (esim. omainen)	15 % (51 kpl)
• Muu asiakas (pesän osakas tms.)	15 % (50 kpl)
• Asianajajaliitto	8 % (27 kpl)
• Toinen asianajaja/avustaja	1 % (4 kpl)
• Viranomainen	1 % (2 kpl)

Asianajajiin kohdistuneita kanteluita ja palkkioriiita-asioita tuli vuoden 2008 aikana vireille yhteensä 401. Vuoden 2007 vastaava luku oli 455 ja vuonna 2006 vireille tuli yhteensä 541 asiaa.

Vuonna 2008 käsiteltiin kaikkiaan 401 tapausta. Valvonta-asioiden keskimääräinen käsittelyaika oli noin seitsemän kuukautta. Tutkimatta jätettiin 35 kantelua. Kantelu voidaan jättää ottamatta tutkittavaksi, mikäli moitteet ovat epäselviä eikä niitä kehotuksesta huolimatta yksilöidä riittävästi, mikäli kantelun kohteena olevista tapahtumista on kulunut yli viisi vuotta tai mikäli kyseessä on jo kertaalleen ratkaistu asia.

Varsinaisesti ratkaistuista tapauksista 54 koski palkkioriiita-asioita ja 312 tapausta koski muuta kuin asianajajan toimintaa. Palkkioriiita-asioiden suhde muihin kanteluihin nähden laski edelliseen vuoteen verrattuna. Kun vuonna 2007 ratkaistuista asioista 20 prosenttia koski palkkioita, oli niiden osuus vuonna 2008 alle 15 prosenttia.

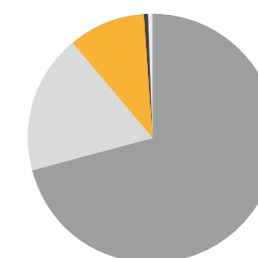
Alle kolmasosa kanteluista johti seuraamukseen

Vuonna 2008 kaikista käsitelyyn otetuista kanteluista alle kolmasosa (89) johti kurinpidolliseen seuraamukseen. Valvontalautakunnan käsittelemästä 54 palkkioriiita-asiasta 11:ssä lautakunta antoi asianajajalle suosituksen palkkion alentamisesta. Noin 80 prosenttia palkkiokanteluista (43) ei johtanut suositukseen palkkion alentamisesta.

Kannella voi kuka tahansa

Valvontalautakunnan käsittelemistä ja ratkaisemista valvonta-asioista lähes 40 prosenttia tuli vireille asianajajan oman päämiehen kantelusta. Oman päämiehen lisäksi yleisimpiä kantelun tekijäryhmiä ovat vastapuoli tai vastapuolen avustaja, muu asiakas, viranomainen tai Asianajajaliitto. Kantelun voi tehdä kuka tahansa.

Ratkaistuissa palkkioriiita-asioissa 80 prosentissa (54) palkkion alentamista haki asianajajan oma päämies. Lopuissa 20 prosentissa (12) hakemuksen tekijänä oli asianajajan muu asiakas kuin päämies, esimerkiksi kuolinpesän osakkaat. Palkkioriiita-asian voi saattaa vireille ainoastaan se, jonka maksettavaksi lasku on osoitettu.

Ratkaistut kantelut (yht. 312)

• Ei seuraamusta	71 % (220 kpl)
• Huomautus	18 % (55 kpl)
• Varoitus	10 % (31 kpl)
• Seuraamusmaksu	0,7 % (2 kpl)
• Liitosta erottaminen	0,3 % (1 kpl)

Suomen Asianajajaliiton ylintä päätösvaltaa käyttää valtuuskunta, johon liiton kaksitoista osastoa valitsevat edustajansa jäsenmääränsä mukaisessa suhteessa. Valtuuskunnalla on menettelytapavaliokunta, johon kuuluu valtuuskunnan puheenjohtaja ja yksi jäsen kustakin osastosta. Valtuuskunnan linjausten toimeenpanosta vastaa liiton hallitus. Valmistelutyössä ovat mukana hallituksen valiokunnat, oikeuspoliittiset asiantuntijaryhmät ja liiton muut toimielimet.

VALTUUSKUNTA - DELEGATIONEN

(31.12.2008)

Puheenjohtaja – Ordförande

Timo Mella (Rovaniemi)

Varapuheenjohtaja – Vice ordförande

Kristiina Rintala (Helsinki)

Jäsenet – Ledamöter Varajäsenet – Suppleanter

Helsingin Asianajajayhdistys – Helsingfors Advokattförening

Ulla-Riitta Harju	Ari Halonen
Antti Heikinheimo	Antti Sorjonen
Petri Impola	Jouko Pelkonen
Timo A. Järvinen	Patrick Lindgren
Matti Kauppi	Pekka Jäntti
Marjo Kiukkonen	Mikko Tiilikka
Aila Koulou	Heikki Leivonen
Eija Kuusijärvi	Anna Pellosniemi
Mari Lampenius	Simo Ellilä
Lena Mitts	Jukka Ahomäki
Leif Möller	Kalle Pirilä
Eva Nordman-Rajaharju	Erkki Laamanen
Jussi Ojala	Tanja Heiskanen
Olli Pohjakallio	Hannu Kalkas
Marja Ramm-Schmidt	Tiina Nystén
Kristiina Rintala	Eija Metsälä-Halonen
Risto Rouvari	Erkki Pusa
Seppo Ruuhonen	Heikki Lampela
Eeva Saja	Suvi Lahtinen
Auni Särkkä	Maija Brander
Jori Taipale	Otso Nykänen
Pekka Tarkela	Matti Valtonen
Petteri Uoti	Mikko Hunnako
Liisa Vehmas	Kalle Kyläkallio
Mats Welin	Elina Sarelius

Turun osasto – Åbo avdelning

Juha Manner	Leena Innanen
Janne Saarnilehto	Sauli Haaksiluoto
Tiina Salmela	Inkeri Kuosmanen
Päivi Sandell	Antti Palo
Heikki Sillanpää	Jari Malinen

Satakunnan osasto – Satakunta avdelning

Janne Löytökorpi	Eeva Lehtonen
Timo Santavuo	Ilkka Härmäläinen

Hämeen osasto – Tavastlands avdelning

Pertti Dunder	Jukka-Pekka Alanen
Marjatta Kuha	Hilkka Tuori
Seppo Mäkelä	Jukka Reilin
Pekka Vanhanen	Heikki Lehtinen

Päijät-Hämeen osasto – Päijänne-Tavastlands avdelning

Katri Mäntylä	Ilkka Kopra
Liisa Törnwall	Juha Untamo

Kymen osasto – Kymmene avdelning

Timo Böhme	Pirjo Lahdensivu
Jarmo Salmi	Mauri Dunder

Mikkelin osasto – S:t Michels avdelning

Antti Vainio	Hannele Rouhiainen
--------------	--------------------

Itä-Suomen osasto – Östra Finlands avdelning

Marja Pääkkö	Timo Pennanen
Heikki Sinnemaa	Minna Koskinen
Tuomo Vatanen	Aki Pietarinen

Keski-Suomen osasto – Mellersta Finlands avdelning

Markku Halonen	Tero Artimo
Martti Linnove	Tero Lakka

Vaasan Asianajajayhdistys – Vasa Advokattförening

Tapio Malmivaara	Heikki Kilpiä
Anne Mäkelä	Jari Kattelus

Oulun osasto – Uleåborgs avdelning

Matti Ervasti	Kyösti Salmirinne
Ulla Rieki	Toni Isoluoma
Matti Tolonen	

Lapin osasto – Lapplands avdelning

Jorma Haavikko	Liisa Isomaa
Timo Mella	Matti Pulkamo

Asianajajaliiton vastuuhenkilöitä: Risto Sipilä (vas.), Pirkko Kivikari, Pekka Suojanen, Riitta Leppiniemi, Mika Ilveskero, Markku Lindén, Markku Ylönen, Timo Mella, Jaakko Tuurihalme, Markku Fredman ja Matti Kunnas.

MENETTELYTAPAVALIOKUNTA - PROCEDURUTSKOTTET

(31.12.2008)

Jäsenet – Ledamöter Varajäsenet - Suppleanter

Eva Nordman-Rajaharju, pj	Petteri Uoti
Juha Manner	Janne Saarnilehto
Timo Santavuo	Janne Löytökorpi
Pertti Dunder	Seppo Mäkelä
Liisa Törnwall	Juha Untamo
Jarmo Salmi	Timo Böhme
Antti Vainio	Hannele Rouhiainen
Tuomo Vatanen	Aki Pietarinen
Markku Halonen	Tero Artimo
Anne Mäkelä	Tapio Malmivaara
Ulla Rieki	
Jorma Haavikko	Liisa Isomaa
Timo Mella, valtuuskunnan pj	

HALLITUS – STYRELSEN

Puheenjohtaja – Ordförande

Riitta Leppiniemi (Helsinki)

Varapuheenjohtaja – Vice ordförande

Mika Ilveskero (Helsinki)

Jäsenet – Ledamöter Varajäsenet – Suppleanter

Markku Fredman	Mikko Helenius
Pekka Heino*)	Timo Majjala*)
Martti Kainulainen*)	Eija Karimaa*)
Matti Kunnas	Tuija Turpeinen
Markku Lindén	Jyri Heinonen
Kaj-Olof Palm	Sarah Tähtälä
Risto Sipilä	Sami Uoti
Pekka Suojanen**)	Kalle Niskanen**)
Jaakko Tuurihalme**)	Hanna Räihä**)
*) 6.6. asti	
***) 6.6. alkaen	

Hallituksen työvaliokunta

Riitta Leppiniemi
Mika Ilveskero
Markku Ylönen, työvaliokunnan sihteeri

OSASTOJEN PUHEENJOHTAJAT – AVDELNINGARNAS ORDFÖRANDE

Helsingin Asianajajayhdistys	Sami Uoti
Turun osasto	Juha Manner
Satakunnan osasto	Markku Lindén
Hämeen osasto	Eija Karimaa
Päijät-Hämeen osasto	Jukka Holopainen
Kymen osasto	Jarmo Salmi
Mikkelin osasto	Antti Vainio
Itä-Suomen osasto	Henri Hyvärinen
Keski-Suomen osasto	Markku Halonen
Vaasan Asianajajayhdistys	Tapio Malmivaara
Oulun osasto	Ulla Rieki
Lapin osasto	Jorma Haavikko

VALVONTALAUTAKUNTA – TILLSYNSNÄMNDEN

Puheenjohtaja – Ordförande

Aarno Arvela

Varapuheenjohtajat – Vice ordförande

Harri Tuure
Marianne Wagner-Prenner, hovioikeudenneuvos

Jäsenet – Ledamöter Varajäsenet – Suppleanter

1. jaosto – 1. sektion	
Aarno Arvela, pj	Ilkka Salonen*)
Jouko Ylisuvalo**)	Sirpa Niemistö **)
Hannu Rajalahti, oikeusneuvos	Ahti Saarenpää, professori
jaoston sihteeri Tuuli Lahikainen	
2. jaosto – 2. sektion	
Harri Tuure, pj	Pekka Moilanen
Markku Sinivaara*)	Jukka Holopainen**)
Katja Arve-Salonen**)	Pia Letto-Vanamo,
Eero Backman, professori emeritus	oikeustieteen tohtori
jaoston sihteeri Päivikki Hartikainen	
3. jaosto – 3. sektion	
Marianne Wagner-Prenner,	Helena Männikkö,
hovioikeudenneuvos, pj	käräjätuomari
Olof Rehn*)	Anders Cederberg**)
Anna-Karin Mickwitz**)	Hiikka Huiskala*)
Olavi Hölttä **)	Sinikka Kelhä
jaoston sihteeri Gunilla Nyström	
*) 31.7. asti	
***) 1.8. alkaen	
Valvontalautakunnan täysistunnon sihteerinä toimii Tuuli Lahikainen.	

LIITON VALIOKUNNAT JA MUUT TOIMIELIMET – FÖRBUNDETS UTSKOTT OCH ANDRA ORGAN

**Advokaatin toimitusneuvosto –
Redaktionsrådet för Advokaatti**
Harri Kontturi pj, Pia Dahlqvist, Jari Gadd, Janne Kairo, Matti Kukko, Jonatan Rimon, Hanna Räihä, pääsihteeri Markku Ylönen ja toimituspäällikkö Raija Lahtinen.

Ammatillinen valiokunta – Yrkesrådet
Martti Kainulainen pj (13.6. asti), Pekka Suojanen pj (13.6. alkaen), Sakari Halonen, Ville Kotka, Markku Lindén, Jussi Rintanen, Risto Rouvari, Olli Siponen, Pekka Suojanen (13.6. asti), Salla Suominen ja Tuomo Vatanen, sihteeri apulaispääsihteeri Pirkko Kivikari.

**Asianajajatutkintolautakunta –
Nämnden för advokatexamen**
Oikeusneuvos Mikko Tulokas pj, jäsenenä hallintoneuvos Jukka Mattila (29.7. asti), hallintoneuvos Ahti Vapaavuori (26.9. alkaen), asianajajat Markku Hiekkala, Hilikka Huis-kala, Henrik Hästö ja Mats Welin, sihteeri asianajaja Sami Uoti (5.3. asti), sihteeri asianajaja Janne Nyman (5.3. alkaen).

**Defensor Legisn toimitusvaliokunta –
Redaktionsutskottet för Defensor Legis**
Ari Savela päätoimittaja, Mika Ala-Uotila, Jouko Huhtala, Kari Lautjärvi, Riitta Leppiniemi, Matti Manner, Juha Ryy-nänen, Jukka Varviala ja pääsihteeri Markku Ylönen, sih-teeri Anneli Lindström.

Eettinen valiokunta – Etiska utskottet
Matti Kunnas pj, Jukka Laitasalo, Risto Malinen, Hanna Räihä, Marja-Liisa Starckjohann, Arto Tiilikainen, Sarah Tähkälä ja Mats Welin, sihteeri viestintälakimies Janne Laukkanen.

It-valiokunta – It-utskottet
Kaj-Olof Palm pj, Kari Jaatinen, Petri Järvensivu, Jukka Mäkinen, Klaus Nyblin, Juha Taipale ja Kukka Tommila, sihteeri it-vastaava Monika Pyykkönen.

Sovintomenettelylautakunta – Förlikningsnämnden
Petri Taivalkoski pj, Antti Heikinheimo, Eija Karimaa, Seppo Kemppinen, Seppo Mäkelä, Björn Nykvist, Kristiina Rintala ja Jukka Salomaa, sihteeri apulaispääsihteeri Pirkko Kivikari.

Koulutusvaliokunta – Utskottet för utbildning
Risto Sipilä pj, Toni Isoluoma, Anu Kaisko, Katri Mäntylä, Janne Nyman, Kaija Ruosteenoja, Hilikka Salmenkylä, Markku Savolainen ja Marja Toivio-Kaasinen, sihteeri apu-laispääsihteeri Pirkko Kivikari.

Nuorten toimikunta – De ungas kommitté
Janne Nyman pj, Henrik Hinders (1.4.–31.8.), Miia Hirvo-nen (1.4. alkaen), Karl-Wilhelm Lindgren (1.12. alkaen), Tuulia Pirttilä (äit.lomalla ja pass. jäsenenä 1.4.2008 alka-en), Julia Plathin-Kankare, Jyrki Puurunen (1.6. alkaen), Teemu Ruikka, Satu Sistonen (31.1. asti), Salla Suominen ja Kaisa Voutilainen, sihteeri lakimies Elina Rimppi (30.4. asti) ja sihteeri lakimies Gunilla Nyström (1.5. alkaen).

**Palkkioerimielisyyksiä käsittelevä lautakunta –
Nämnden för arvodestvister**
Asianajajajäsenet Martti Kainulainen ja Eija Karimaa, vara-jäsen Olli Siponen, lautakunnan sihteeri apulaispääsihteeri Pirkko Kivikari.

ASiantuntijaryhmät – EXPERTGRUPPER 2007–2010

**Asianajajaliiton oikeuspoliittisia lausuntoja
valmistellaan 20 asiantuntijaryhmässä. Ryhmät
nimetään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.**

**Arvopaperimarkkina- ja rahoitusoikeus –
Värdepappers- och finansieringsrätt**
Tarja Wist pj, Pekka Ahvenjärvi, Klaus Ilmonen, Merja Kive-lä, Kai Kotiranta, Kati Mattila ja Mika Taberman.

Immateriaalioikeus – Immaterialrätt
Tapio Susiluoto pj, Hanna-Maija Elo, Kukka Tommila, Pek-ka Tarkela, Markku Varhela ja Ilkka Vuorenmaa.

Insolvenssioikeus – Insolvensrätt
Pauliina Tenhunen pj, Ville Kotka, Olli Pohjakallio, Jari Sal-minen, Markku Savolainen, Jyrki Tähtinen, Pertti Ylikraka ja Hannu Ylönen.

**Kiinteistö- ja rakennusoikeus –
Fastighets och byggnadsrätt**
Marko Wainio pj, Timo Järvinen, Mirja Latola, Kalle Lyyti-nen, Sanna Riivari, Risto Sipilä ja Pekka Suojanen.

Kilpailuoikeus – Konkurrensrätt
Jukka Luostarinen pj, Ilkka Aalto-Setälä, Tuomas Aho, Kat-ri Joenpolvi, Arttu Mentula, Jyrki Mustonen, Jori Taipale, Jari-Pekka Tyyskä ja Christian Wik.

Kuljetusoikeus – Transporträtt
Niklas Langenskiöld pj, Tarja Bergwall, Veli Leinonen, Risto Tuori ja Lauri Railas.

**Kuluttajansuoja ja markkinaoikeus –
Konsumentskydd och marknadsjuridik**
Olli Pohjakallio pj, Elina Koivumäki ja Ulla Kuosmanen.

Perhe- ja perintöoikeus – Familje- och arvsrätt
Kristiina Rintala pj, Ruut Kallioinen, Eija Karimaa, Marjo Kiukkonen, Tapani Norros, Marja Pääkkö ja Hilikka Salmen-kylä.

**Perus- ja ihmisoikeudet –
Grundläggande och mänskliga rättigheter**
Markku Fredman pj, Jyrki Anttinen, Johanna Ojala ja Marja Toivio-Kaasinen.

Rikosoikeus – Straffrätt
Antti Riihelä pj, Simo Ellilä, Mikko Helenius ja Anu Ryy-nänen.

Rikosprosessioikeus – Straffprocessrätt
Markku Fredman pj, Jouko Pelkonen, Tuulia Pirttilä ja Tuija Turpeinen.

Siviiliprosessioikeus – Civilprocessrätt
Tom Vapaavuori pj, Henri Hyvärinen, Tero Puha, Pekka Puhakka, Juha Ryy-nänen ja Jani Syrjänen.

Sopimusoikeus – Avtalsrätt
Hans Sundblad pj, Sakari Aalto, Risto Malinen, Ben Rapinoja ja Juha Taipale.

**Telekommunikaatio, media ja teknologia –
Telekommunikation, media och teknologi**
Timo Sipi pj, Sakari Aalto, Tiina Ashorn, Klaus Nyblin ja Kimmo Rekola.

Työoikeus – Arbetsrätt
Petteri Uoti pj, Olavi Hölttä, Anu Kaisko, Kari Kannala, Tuula Lehtinen, Ilpo Moisala, Maisa Pölönen, Ulla Riecki ja Sarah Tähkälä.

Ulkomaalaisoikeus – Utlänningsrätt
Johanna Ojala pj, Tiina Haapa-aho ja Pirkka Lappalainen.

**Vakuutus- ja vahingonkorvausoikeus –
Försäkrings- och skadeståndsrätt**
Olli Hoppu pj, Juha Kallioinen, Matti Komonen, Mikko Lehto, Hannu Lukkarila, Ulla-Maija Moisio ja Kaisa Ruos-teenoja.

Vero-oikeus – Skatterätt
Ossi Haapaniemi pj, Sari Laaksonen, Mikko Pikkujämä, Vesa Rasinaho, Olof Rehn, Henri Steiner, Pekka Talari ja Mika Talviaro.

Yhtiöoikeus – Bolagsrätt
Manne Airaksinen pj, Pekka Kokko, Ari Savela, Antti Säilä-kivi ja Marko Vuori.

Ympäristöoikeus – Miljörätt
Kari Marttinen pj, Teea Kemppinen ja Matias Wallgren.

Pääsihteeri Markku Ylönen toteaa liiton taseen olevan vahva.

Markku Ylönen Talous tasapainossa

Liiton tilinpäätös vuodelta 2008 oli positiivinen, vaikka viime vuoden talousarviossa oltiinkin ennustettu tappiollista tulosta. Liiton viimeiset viisi tilinpäätöstä ovat siten olleet yhtä poikkeusta lukuun ottamatta positiivisia. Tase on vahva ja liitto käytännössä velaton.

Vuosina 2009 ja 2010 liitolla on edessään huomattavia kertaluontoisia kustannuksia. Nämä kustannukset perustuvat liiton toimitiloissa taloyhtiön toimesta toteutettavaan laajaan putkiremonttiin. Toimisto joutuu hankkimaan saneerauksen vuoksi korvaavat toimitilat noin kahdeksaksi kuukaudeksi. Tästä aiheutuu ylimääräisiä vuokratkustannuksia ja kaksinkertaiset muuttokulut. Saneerauksen jälkeen toimitiloissa suoritetaan laajahko perusparannus, jolla toimitilat saataan vastaamaan nykyajan vaatimuksia.

Asianajajan jäsenmaksu vuodelta 2009 on 1 050 euroa. Valtuuskunnan tekemä jäsenmaksun 100 euron korotus ja aikaisempien vuosien voittovarain varmistavat, että edellä kerrotuista kertaluontoisista kustannuksista suoriudutaan ongelmitta. Vahva talous mahdollistaa Asianajajaliiton toimintojen jatkuvan kehittämisen.

Liiton tilinpäätös ja tase (31.12.2008) julkaistaan keväällä 2009 aikana Defensor Legis -lehdessä.

Yhteystiedot

Suomen Asianajajaliitto

Simonkatu – Simonsgatan 12 B 20
00100 Helsinki – Helsingfors
puh./Tel. (09) 6866 120
fax (09) 6866 1299
internet:
asianajajaliitto.fi
advokatforbundet.fi
barassociation.fi
sähköposti:
info@asianajajaliitto.fi
info@advokatforbundet.fi
etunimi.sukunimi@asianajajaliitto.fi
fornamn.efternamn@advokatforbundet.fi

Markku Ylönen

- pääsihteeri
- puh. (09) 6866 1214
- yhteiskuntasuhteet ja yleishallinto
- Advokaatti-lehden päätoimittaja

Pirkko Kivikari

- apulaispääsihteeri
- puh. (09) 6866 1213
- jäsenasiat ja asianajajien täydennyskoulutus
- ammattillisten etujen kehittäminen

asianajajaliitto.fi

Kuvassa liiton toimiston väestä Kaarina Holopainen (vas),
Monika Pyykkönen ja Heidi Kallström.

Ammatillinen valvonta

Tuuli Lahikainen

- lakimies
- puh. (09) 6866 1212
- ammattillisesta valvonnasta vastaava lakimies
- valvonta-asioiden valmistelu 1. jaokseen ja täysistuntoon

Gunilla Nyström

- lakimies
- puh. (09) 6866 1215
- valvonta-asioiden valmistelu 3. jaokseen
- nuorten asianajajien ja lakimiesten toiminta

Päivikki Hartikainen

- valvonta-assistentti
- puh. (09) 6866 1222
- valvonta-asioiden valmistelu 2. jaokseen

Viestintä ja oikeuspolitiikka

Janne Laukkanen

- viestintälakimies
- puh. (09) 6866 1225
- gsm 040 588 1925
- ulkoisen viestintä
- oikeuspolitiikka ja liiton lausuntotoiminta

Heidi Kallström

- tiedottaja
- puh. (09) 6866 1221
- gsm 040 510 8238
- verkkoviestintä
- sisäinen viestintä ja jäsenpalvelu viestintäasioissa

Advokaatin toimitus

Markku Ylönen

- päätoimittaja, oto.
- puh. (09) 6866 1214

Raija Lahtinen

- toimituspäällikkö
- puh. (09) 6866 1223

Tiina Komi

- freelance-toimitussihteeri
- puh (09) 6866 1226

Defensor Legisin toimitus

Ari Savela

- päätoimittaja
- asianajaja, OTT

Anneli Lindström

- toimituksen sihteeri
- puh. (09) 6866 1219
- toimituksellinen työ
- valvontalautakunnan avustaminen

Jäsen- ja toimistopalvelut

Kaarina Holopainen

- toimistopäällikkö
- puh. (09) 6866 1217
- jäsen- ja lupa-asiat
- liiton tapahtumat

Marja Karppinen

- koulutussihteeri
- puh. (09) 6866 1220
- koulutusjärjestelyt
- johton sihteeri

Aiju Pulkkanen

- toimistosihteeri
- puh. (09) 6866 1218
- toimistopalvelut
- kokous- ja matkajärjestelyt

Monika Pyykkönen

- IT-vastaava
- puh. (09) 6866 1211
- it-asiat ja AsianajajaPosti

Anne Pätiälä

- kirjanpitäjä
- puh. (09) 6866 1216
- palkat ja palkkiot
- matka- ja kulukorvaukset

Minna Wilenius

- jäsen sihteeri
- puh. (09) 6866 1227
- jäsen- ja tilaajarekisteri
- jäsen- ja myyntilaskutus
- lehtitilaukset

Suomen Asianajajaliiton vuosikatsaus 2008

Graafinen suunnittelu ja taitto

AD Seija Nikkilä, Tin can Oy

Paino

Painotalo Art-Print Oy

Valokuvat

Nina Kaverinen, Susa Junnola, Kari Likonen, Asianajajaliiton kuva-

arkisto ja Kuvatoimisto Crestock

Toimitukselliset tekstit

Janne Laukkanen, Heidi Kallström

Suomen Asianajajaliitto

Helsinki 2009

vuodesta

19 19

SUOMEN ASIANAJAJALIITTO
Oikea ratkaisu syntyy yhteistyössä